

Bu kitaptaki oyunun
Fikir ve Sanat Eserleri Yasasından
ve yasalardan kaynaklanan tüm hakları
yazarına ve çevirmenine aittir.
Yayımlanan oyunların sahnelenmesi,
oyunması, herhangi bir amaçla
eserlerden yararlanılması ancak
eser sahibinin iznine bağlı olduğundan,
bu eserden yararlanacak
kişi veya kurumlarla, kuruluşların
yazarın varislerinin temsilcisi
ONK Ajans'a ve çevirmene
başvurmaları zorunludur.

© Copyright, *L'hiver sous la table* de Roland Topor, Paris, Éditions
L'avant-scène théâtre, no, 1016, 15 Octobre 1997.

Oyunun ve çevirinin Yayın Hakları:

© Copyright, TEM Yapım Yayıncılık Ltd., 2010

Bu oyunun Türkiye Yayın Hakları ONK Ajans'tan alınmıştır.

Mitos-Boyut Tiyatro Yayınları

Oyun Dizisi 367

Roland Topor / *Masanın Altında* (L'Hiver sous la table)

Baskı: Ocak 2010

Baskı: Yeni Gülsen Matb.-Topkapı-İstanbul; Tel 212. 567 69 20

TEM Yapım Yayıncılık Ltd. Şti.

Ağa Çırağı Sok. 7/2 Gümüşsuyu- Beyoğlu, 34437 İstanbul

Tel: 212. 249 87 37-38; Fax: 212. 249 02 18

E.posta: mitosboyut@gmail.com - temyapim@yahoo.com

web: www.mitosboyut.net

Mitos-Boyut Yayınları © Oyun Dizisi 367

ROLAND TOPOR

MASANIN ALTINDA

[L'Hiver sous la table]

Türkçesi
Esen Özman

İÇİNDEKİLER

- Masanın Altında Üzerine / Çev. Esen Özman, ... 5*
 Roland Topor'un Yaşamı, Eserleri, ...6
 Roland Topor İçin, ...10
Masanın Altında, ...15

MASANIN ALTINDA
ÜZERİNE

Türkçesi: Esen Özman

Topor 1960 yılında, 22 yaşındayken "Panik" grubunun kurucuları arasında yer alır. 1961'de aylık *Hara-Kiri* dergisinin ilk sayılarında çizer olarak çalışırken adı duyulmaya başlar. Kendine özgü yeteneği, taşkın düş gücü ile Dada'nın, Gerçeküstücülüğün, Saçma Tiyatronun hatta Villon, Jarry ve Rabelais'nin, Lautréamont ve Rimbaud okulunun doğal çocuğu olarak kısa zamanda çağdaş sanat platformunda yerini alır. Gerçek bir volkan gibi patlama yapar. Yoğun bir etkinlik içine dalar; fokur fokur kaynayan yaratıcı şiirler, şimşek hızıyla çarpan grafik çizimler, düşsel roman ve öyküler, güldürmekten yıkıp geçen sert ve kışkırtıcı oyunlar yazar. Bizi yaptığı fars ile bir güzel coşturur, ölümcül mizahı ve acı acı dokundurduğu alayları ile haykırasıya güldürür. Etkinlik gösterdiği zamanların dışında, aslında az rastlanır bir centilmen, cömert ve ılımlı, özen sahibi bir insandır. Bu da bize çekingen, gizemli, acının kızgın demir tezgâhından geçmiş bir diğer Topor'u sezinlememizi, hissetmemizi sağlar.

Olay 1941 yılında, babasının Paris'te tutuklanıp Pithiviers Kampı'na sürülmesiyle başlar. Baba oradan sıvışır, Paris'te saklanır. Nazilerden kaçır, güneyde "Serbest Bölge"ye sığınır. Topor üç buçuk yaşındadır. Savaşın sonuna dek aile daraduman olur. Ailesinden bu biçimde bir kopuş anlarında travmatik bir durum olarak çakılı kalır. Ama sonraları, aslında anne babasının üzerine titrediğinin bilincine varır. Baba, Abram Topor dindar olmayan, göçmen bir Polonya Yahudisidir. Varşova Güzel Sanatlar Okulu, Heykel Ödülünü kazanmıştır. 1930'da Orta Avrupa'ya egemen antisemit duruştan kaçır, nişanlısıyla Paris'e sığınır. Abram evlenir. İki çocuğu olur. Ailesini geçindirmek için mobilya işçiliği yapar. Sanatçı

yeteneğini feda ederek kızı Hélène (Sorbonne'da profesör) ve oğlu Roland'ın eğitimi üzerinde durur.

Roland 1954'te, 16 yaşında Paris Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'ne girer. Roland, *Masanın Altında*'yı babasının ölümünden sonra yazar (1994). Kendi özelinde yaşadığı bu duygusal durumdan başka, "Saint-Bernard Kilisesinde yaşanan Kimliksizler Olayı... Balta kürek Tanrının evinden kovulan Kimliksizler..." Onun esinini harekete geçirir. "Göçmenler insanlık düzeyinin altında muamele gördüklerine göre, masanın altında yaşamaları da anormal görülmemelidir."

Topor Brüksel'de bir Flaman Tiyatrosu'nda bu açıklamayı yapmıştır. Ama Roland mütevazı kalmayı da bilen biridir. Kendini çok da ciddiye almadan fakat ailesinin verdiği savaşı da hiç unutmadan böylesi bir konu üzerinde çalışır. Ailesinin içine düştüğü duruma nasıl başkaldırarak katliamdan kurtulabildiğini hep anımsar. Tüm zamanların doğuşundan bu yana dünyada orada burada sürünen, sonunun ne olacağını kestiremeyen sürgündekileri, siyasi, etnik, ekonomik ve dini sığınmacıları hep anımsar... Sade, sıcak, görevinin adamı babanın anısına yazarken, Roland'ın karamsarlığı iyimserliğe dönüşür. Öyle bir komedi yazar ki, oradaki tatlı neşe, derin insanlık ve mutlu çözüm seyircinin zevkten aldığı mutluluk ile çoğalır.

Masanın Altında'nın evrenselliğiyle zamanımızın ve tüm zamanların "klasik modern" adayı olduğunu, *Kral Übü*, *Godot'yu Beklerken* ve *Kel Şarkıcı*'nın ünlerini paylaşabileceğini, bu tür tiyatro oyunları kategorisinde çoktan yerini aldığını söyleyebiliriz.

Roland TOPOR'un Yaşamı, Eserleri

Roland Topor, 7 Ocak 1938'te Paris'te doğdu. Babası Abram, annesi Zlata ile 1930'lu yılların başında Varşova'dan göç etmişlerdi.

Jacques Decour Lisesi'nde ve Ulusal Güzel Sanatlar Oku-

lu'nda eğitim gördükten sonra, Edward Goerg'in yanında çentik tekniğini öğrendi ve Paris'te Salon Comparaison sergisine katıldı.

İlk kez 1958'te, çizimlerini *Bizarre*, *Arts*, *Le Rire* ve *Fiction* dergilerinde yayınladı. Aynı zamanda masaları da yayınlanmaya başladı. Bu arada Eric Losfeld'in yayınevi için sürekli çizimler yapmayı sürdürdü. Sonra da, Jean-Jacques Pauvert, Buchet-Chastel, Christian Bourgois, Albin Michel, Yves Rivière, Grasset, Verviers, Flammarion, Denoel ...ve Alman, Belçikalı, İtalyan, İspanyol yayıncılarla çalıştı. 1965 yılına dek *Hara-Kiri* dergisinin yayın grubunda yer aldı.

1962 yılında Arrabal, Jodorowsky ve Sternberg ile Panik Grubunu kurdu. Valérie Schmidt Galerisinde açtığı sergiyle "Kara Mizah Ödülü" aldı. 1965'te Arrabal ve Jodorowsky ile birlikte Paris'teki Amerikan Kültür Merkezi'nde "Beş Panik Fâni" adlı gösteriye katıldı. William Klein'ın *Polly Magoo*'sunda da oynadı. René Laloux ile *Ölü Zamanlar* ve *Sümkülü Böcekler*'i çizgi film yaptı.

Paris, New-York, Köln, Brüksel, Amsterdam, Londra, Stokholm, Malmö, Innsbruck, Milano, Venedik, Chicago, Varşova, Zürih, Madrid, Tokyo, Monaco, Barselona, Anvers, Kudüs, Cenevre, Hanovr, Salzburg, Dortmund, Duesseldorf, Floransa, Viyana'da açtığı sergiler birbirini kovaladı.

Christian Bourgois'da yayınladığı *Erika* adlı romanı için Elizabeth Nerval takma adını kullandı.

1969'ta Buchet-Chastel'de yayınladığı masal, *Joko'nun Doğum Günü* ona "Des Deux Magots" ödülünü getirdi.

1971'de André Ruellan ile Pierre Richard'ı oynadığı Alfred'in *Mutsuzlukları*'nı sahneye koydu. Arrabal'ın yaptığı *Viva La Muerte* filminin jenerik çizimlerini yaptı.

1972'de "Fransız Sanatının On İki Yılı" adı altında "Panik Grubu"nun Grand Palais'de düzenlediği sergiye Olivier O. Olivier, Sam Szafran ve Christian Zeimert ile birlikte katıldı. René Laloux ile birlikte yaptığı *Vahşi Dünya* adlı çizgi film Cannes Festivali jürisinde özel ödüle layık görüldü.

1973'te Jérôme Savary'nin Büyük Magic Circus'u için yaptığı *Musa'dan Mao'ya* adlı gösterinin şarkılarını yazdı ve *Carnard Enchaîné*'de (Fransa'nın en önemli haftalık mizah dergisi) çalışmaya başladı. René Boussiot ile birlikte *İtalik* adında bir televizyon programı yaptı.

1974'te *İki Heves*'i yazdı. Emmanuel Bove'un *Delinin Öyküsü* ve Jacques Sternberg'i *Buzlanmış Masallar*'ına çizim yaptı.

1975'te Brüksel'de Théâtre de Poche'da, *Joko'nun Doğum Günü* sahnelendi. Yönetmenliğini Jérôme Savary'nin yaptığı *Geçit Bekçisinin Kızı* filminde oynadı. Fellini'nin *Kazanova* filminin Büyülü Feneri'nin çizimlerini gerçekleştirdi.

1976'da, dekorunu da kendisini yaptığı *Vinci Haklıydı* adlı oyunu Belçika'da Deneysel Tiyatro'da sahneye koydu. Uluslararası Genel Af'ın afişini yaptı. *Vesveseli Kiracı* adlı romanı Roman Polanski tarafından ekrana taşındı. *Delî Konuşuyor* adlı dergide çalışmaya başladı. CNPF (Fransız İşverenler Ulusal Konseyi)'ne *İşletme* adlı kısa metrajlı film yaptı. Volker Schlöndorff'un *Il Tamburo di Lata* filminin afişini yaptı. Werner Herzog'un *Nosferatu* filminde oynadı.

1978'de, Peter Fleischmann ve Otto Jagersberg ile birlikte *Hamburg'un Hastalığı*'nı sahneye koydu. Bolonya Operası'nda sahnelenen György Ligeti'nin *Korkunç Ölüm* adlı eserinin dekor ve kostümlerini yaptı.

1982'de, Arte Grafica'ya yaptığı Büyük Ulusal Ödül çizimiyle Honoré Ödülünü aldı. Jean-Michel Ribes ile gerçekleştirdiği televizyon dizisi *Teşekkürler Bernard* büyük başarı sağladı. Jacques Baratier'ni *Dengesizler* adlı filminde psikiyatrist rolünü canlandırdı.

1983'te, Jean-Michel Ribes ile birlikte *Batailles-Kavgalar* adlı opera-tiyatro'yu yazdı. Eser Athénée Tiyatrosu'da sahnelendi. Televizyonda 156 bölümden oluşan çocuklar için kukla ve çizgi film programı yaptı.

1985'te, Lille Operası'nda, Francis Poulenc'in besteleyip librettosu Apollinaire'e ait olan *Tirésias'ın Memeleri*'nin kostümlerini yaptı. *Vinci Haklıydı*'yı Almanca versiyonunun

kostümlerini gerçekleştirdi ve sahneye koydu.

1987'de, *Palas* adlı dizinin senaryosunu Jean-Michel Ribes ile birlikte yazdı.

1989'da, E. Ferrer'in düşüncesi üzerine, müziğini Tom Johnson'un yaptığı, *Concistoro del Palazzo Vecchio* adlı baleyi Avignon Festival'inde sahneye koydu.

Londra'da Kraliyet Sanat Birliği Endüstriyel Tasarımı Ödülünü aldı.

1990'da, *Joko'nun Doğum Günü* Jean-Louis Jacopin'in rejisi ile sahnelendi.

İdiot International-Uluslar arası *Aptal* adlı yergici dergide çalışmaya başladı.

Jacques Chirac'ın açılış konuşması yaptığı, Paris Kenti Sanatları Ödülünü, Hôtel de Ville-Belediye Sarayı'nda yapılan törenle aldı.

1991'de *Bay Laurent'in Bebeği*, J.-C. Berjon'un rejisiyle Büyük Edgar Tiyatrosu'nda sahnelendi.

1992'de, Chaillot Tiyatrosu'nda, Alfred Jarry'nin *Kral Übü*'sünün kostümleriyle birlikte rejisini yaptı.

La Vocation Théâtrale-Tiyatro Duyarlılığı adlı yapıtı Münih'te Gina Kehayoff Yayınevi tarafından hayata geçirildi.

1994'te, *Garçons bouchers-Kasap Oğlanlar*'ın kapak çizimini yaptı.

1995'te, Ölesiye Sarhoş Potinière Tiyatrosu'nda, *Masanın Altında* Münih'te sahnelendi.

1997'de, Brüksel'de, Flaman Kraliyet Tiyatrosu'nda, *Masanın Altında*'nın dekor, kostüm ve rejisini gerçekleştirdi.

16 Nisan 1997 yılında Paris'te dünyaya gözlerini yuman Roland Topor'un *Masanın Altında* adlı oyunu içinde bulunan tiyatro sezonunda Comédie Française tarafından sahnelendi.

Roland Topor, geride pek çok yapıt bırakmıştır ve *Masanın Altında* dünyada pek çok dile çevirilerek, pek çok yerde sahnelenmiştir.

ROLAND TOPOR için...

TOPOR-SAVARY VAKFI

Jérôme Savary (Yönetmen, Senarist)

(...) O akşam, Topor ile oyundan sonra Châtelet-les-Halles taraflarında yemek yemek için buluşacaktık. Bir sinema yapımcısı film önerisinde bulunduğu bir mektup yollamıştı bana; *Valseuses-Vals Yapan Kadınlar*'ı yeniden ele almayı tasarladığını vurguluyordu. *Boucher-Kasap* üzerine birlikte çalıştığım Topor'u aramıştım hemen.

- *Vals Yapan Kadınlar*, yeniden ha! Delilik! diye yanıt verdi hemen Topor.

- Orası doğru, ama film yapacak olmak güzel. Yeni bir fikir bulmalıyız. Yapımcı, elbette biraz daha genç, fantirifinton şeyler istiyor. Halbuki ben bir komedi yapmak isterim.

- *Charlot Bayan Claude'un Evinde?* diye atıldı Topor.

- Harika fikir. Sessiz film yaparız... Hani Buster Keaton parodileri gibi... Dönemin diğer filmlerinin üslubuyla... Ama belden aşağısı da olmalı... Harbî olmalı...

Topor bilgiçlik taslamıştı.

- Biliyor musun, o dönemler, Hollywood'da o dediğin yaktı. O nedenle, hiçbir sessiz filmde rastlayamazsın. Zaten şu meşhur Fatty'ye de küçük bir kızla işler çevirdiği için stüdyoların hepsi yasaklanmıştı ve adam sefalet içinde ölmüştü.

- Bak, bu da harika. Yeni kurulan bir yapım şirketini arayacağım: Fatty Yapım.

- Yüzde ellisi benim, diye atıldı Topor. Eminim böylesi bir konuyla servet yapılır.

Aletleri altından yaparım. Ama senaryoya hemen başlamalı.

Söylendiği gibi, hemen işe koyulundu. Château Canon marka şarabın verdiği enerjiyle o gecenin sabahına senaryo tamamlandı.

Güneş doğduğunda, Les Halles'in bir köşesinde hâlâ kılmatsız haldeydik. Yemek yediğimiz terasta kızaran gözlerimizi kapatmak için kara gözlüklerimizi taktık.

- Gene de beni tedirgin eden şeyler var, diye atıldı Topor endişeli bir biçimde. Bu arada garson, dumanlı kafalarımızın üzerinde restoranın bahçe şemsiyesini açıyordu. Filmin getireceği bu kadar parayla ne yapacağız?

Ağır ağır yanıtladım.

- Topor-Savary Vakfı kurarız biz de.

- Çok iyi de... Neye yarayacak bu vakıf?

- Ne bileyim ben. Bir şeye yaramayacak... Diğer vakıflar gibi.

- Benim bir başka fikrim var, diye atıldı Topor.

Sandalyesinden kalkıp eliyle Les Halles'de asfaltta bir kırıç açık olan yeri gösterdi parmağıyla,

- Toprak alırsın.

- Toprak mı? Ne yapacağız toprakla?

- İşte... Hiçbir şey yapmayacağız, ya... Auvergne ve Bretagne bölgelerinden binlerce hektar araziyi alır, kapatırız ve kesinlikle bir şey yapmayız... Bırakırız doğa orada gelişsin... Böylece o HİÇBİR ŞEY YAPMADIĞIMIZ yer sayesinde çocuklarımız en azından KÜÇÜK BİR TOPRAK PARÇASI görmüş olurlar. Sadece ressamlar sehpalarıyla girebilmeliler vakfımızın topraklarına.

Sendeleyle sendeleyle ayağı kalktı. Uzun uzun öpüştük. Garson hayatı boyunca görmediği denli kabarık bir hesabı şaşkın şaşkın bize uzatıyordu.

(Jérôme Savary'nin *Sıradan Bir Büyülcünün Yaşamından* adlı yapıtından bir bölüm) Ramsay Yayınları, 1985

HERKESE ŞAMPANYA!

Fernando ARRABAL (Yazar)

Roland Topor, 19 Nisan günü Paris'te Montparnasse Mezarlığına gömüldü. Şu sözcükler döküldü ağzından: "Topor içimizden çoğu kişinin iyi arkadaşıydı. Bazılarının ise kırk yıldan beri ilk arkadaşıydı. Bizler, onu yabancı arkadaşları olarak, onunla konuşurken yabancı aksanımızı kaybederdik... ama köklerimizi de kaybederdik. Buna karşın elimiz, ayağımız, gülücüklerimiz, dilimiz, damağımız yerine gelirdi. Topor ile çok sevgi yaşadık ve çok da eğlendik. Panik Hareketi onun dirayeti sayesinde bitmez tükenmez bir şölene dönüşmüştü. Kader görece bir haksızlık yaptı bizlere; André Breton, Picasso, Magritte, Beckett, Dali, Ionesco, Cioran gibi istisnai kişilikleri tanıma şansını tanıdı. Her biri kendi sanatında büyük yetenek olmasına karşın, diğer alanlarda zekâ dolu bir açık görüşlülük, neşeli bir cömertlik ve pırlıtlı bir yaratıcılık gösteremedi. Topor şimdi elbette parlayan güneşe doğru yolculuk yapıyor. Bundan böyle, hangi dünya onun mizahundan, dehasından kâm alacak? Onsuz nasıl yaşayabileceğiz? Eminim şu an kendisine şöyle dememizi isterdi. Haydi, bara gidiyoruz! Herkese şampanya!

KULİSTE BAŞKALDIRI

Jean-Michel RİBES (YazarYönetmen)

Adamın biri otobüsten iniyor. Bir diğeri kahvede oturmuş sırtıyor. Kapıcı mektupları yukarı çıkarıyor. Devlet başkanı yığınları selamlıyor. Kadınlar ağlıyor. Çocuklar sınıflarına giriyor!

Hepsi öngörülü. Önceden ezberlenmiş, prova edilmiş, ayarlanmış, sahneye konmuş. Ya tesadüf, gizem, heyecan,

aşk, coşku!... Nerede? Sanki tüm bunlar tüm zamanların gecesinden zıplayarak gelmiş de yazılmış tiyatro metni gibi... Dünya onu yorumluyor... Yorumluyor ama ne ara var, ne durak. İnsanlık komedisinin isyankâr oyuncusu Roland Topor böyle düşünürdü çoğu zaman. Toplumun harfiyen uyarak sahnelediği, kendisine biçilmiş o zorba kaderin oyuncusu olmayı reddederdi.

Kabullenilmiş düşüncelerden, mekanikleşmiş pantomimlerden, zorunlu sözcüklerden oluşan bu kötü tiyatrodaki roller kişilere sorulmadan, görüşü alınmadan dağıtılmıştır. Kaderin dramaturjisi buna denir.

İşte Topor bunu oynamak istemiyordu. Bu çok sıkıcı, hüznü, kasvetli oyunu oynamak istemiyordu. Çok genç yaşlarından itibaren, sahneye çıkmayı reddetti. Kulisleri tercih etti. Sahnenin yavanlığını aydınlatan spotlardan kaçtı. Kulislerde kendine özgü tiyatrosunu kurdu. Kimi zaman uyukladı orada; Düşler görebilmek için...

Düşleyip de, bizlere özgür insanın, arzuladığı oyunu oynayan insanın yaşamından imgeler ve sesler sunabilmek için.

Roland TOPOR

MASANIN ALTINDA

[L'Hiver sous la table]

Türkçesi
Esen Özman

KİŞİLER:

FLORENCE MICHALON: Otuzlarına yaklaşan genç, hoş bir kadın. Canlı. Çocuksu yüzlü, hayran olunası bacaklara ve aşkı çağrıştıran diri bir vücutta sahip. Hiç numara yapmaksızın her zaman doğal, saf ve iyi yürekli.

DRAGOMIR: Otuz yaşlarında. Yaşamın zorluklarından geçtiği belli. Yakışıklı. Pürüzlü bir güzelliğe sahip. İlk bakışta sevecenliği ile ilgi çeken, zarif, çekingen biri.

GRITZKA: Dragomir'in kuzeni. Aynı tarz ve yaşta, ancak insanı irkiltecek biçimde cılız. Kemancı.

RAYMONDE POUCE: Florence'in arkadaşı. Aynı yaşta. Daha zengin ve biraz yapmacık. Doğallıktan uzak. Gerçekçi. Soğuk. Hafiften züppe, ancak abartısız.

MARC THYL: Kırk yaşlarında, kibar ama sevimsiz. Baston yutmuş gibi. Yapmacık. Muhallebi çocuğu. Tavırları ve konuşması hesaplı, ölçülü. Cimri.

Biraz garip ve karmaşık döşenmiş eski bir apartman da-iresi salonu. Florence'in üzerinde çalıştığı beyaz örtülü bir masa. Masada kitaplar, kâğıtlar, daktilo ve çalışma lambası. Kenarda içi kâğıt dolu sepet bulunmaktadır.

Aşağıda giysiler, ayakkabılar, kunduracı araç gereci, mukavva bir valiz ve yemekleri saklamak için bir kasa. Kısıtlı bir alan için eşyalar hiç de fena yerleştirilmemiştir. Sanki biraz teknede yaşıyormuş gibidir. Burada da, Dragomir oturmaktadır.

Masa iki metre uzunluğunda, 50 santim enindedir. Ancak göz yanılması masayı daha büyük göstermektedir.

1

Akşam.

Perde açıldığında, Dragomir, ayakkabılar ve kundura araç gereçleri arasında çömelmiş durumdadır. Tahtadan bir kalıbın tuttuğu ayakkabının pençesine topuk çivilemektedir. Florence, masanın üzerinde sözlük karıştır-maktadır.

DRAGOMIR (Cümlelerini çekiç darbelerinin ritmine uydurarak) Tak! Kafasına ve tak! Gagasına, tak! Gözlerine, tak! Dişlerine, tak! Kulağına, tak! Çenesine, tak! Önünden ve tak! Arkadan...

FLORENCE (Masayı hafif tıklatarak) Bay Dragomir!..

DRAGOMIR Evet, Bayan Michalon? Çok mu gürültü yapıyorum? Özür dilerim, fark edemedim. Birakıyorum.

FLORENCE (Sıkılarak) Ben kendim rahatsız olmuyorum. Komşular için, diyorum, Bay Dragomir. Nasıllar biliyorsunuz. Ben yalnız olsam, sorun olmaz, oturun bü-

tün gece çalışın. Ama ben bir kiracıyım.

DRAGOMIR Çok nazıksınız, Bayan Michalon. Sizin gibi insanlar, artık nerede!

FLORANCE *(Güler)* Yok canım, ne diyorsunuz, benim gibi binlerce insan var! Masanın altında çalışırken sizin sesinizi duymak hoşuma gidiyor. Bana arkadaşlık ediyorsunuz... eğlenceli.

DRAGOMIR Ben de, Bayan Michalon, sizin evinizde masanın altında oturduğum için mutluyum... Ha zaten, aklımdayken... *(Ayakkabulardan birinin içinden zarf çıkarıp Florence'a uzatır)* Ocak ayı kirası. Ayın otuzu olduğunu unutmadım.

FLORANCE Teşekkür ederim, ama acelesi yoktu Bay Dragomir, yarın da verebilirdiniz.

DRAGOMIR Yok, yok. Bugün tamamdır. Yeni bir müşteriye iki çift ayakkabı sattım. Müşterilerimden biri de sonunda paramı ödedi. Yani anlayacağınız, sıkışık değilim.

FLORANCE Açıkcası, aşağısı pek rahat sayılmaz. Sizden para almak beni tedirgin ediyor. Zengin olsam, sizden tek kuruş almazdım.

DRAGOMIR Biliyorum Bayan Michalon. Ama ben kira ödememi doğal buluyorum. Bu konuda tedirgin olmayın. Benim keyfim yerinde. Daha önce yatak altında, eski bir büyük kazan içinde, hatta bir aile mezarlığının içinde bile yattım ben. Herkes birbiriyle çarpışıyordu. Herkes alt alta üst üste birbirinin tepesine çıkıyordu.

FLORANCE Ne korkunç!

DRAGOMIR Güneyli bir adam vardı. Durmadan şarkı söylüyordu. Tek eğlencemiz buydu. Ama tabii, karşılaştıracak olursak, ben burada cennetteyim. Sonra, bacaklarınız da hoşuma gidiyor.

FLORANCE Ayaklarım işinize engel olmuyordur umarım!

Bazen orada olduğunuzu unutup, oraya buraya kıpırdatıyorum. Ufak tefek darbeler alıyorsanız, inanın farkında olmadan...

DRAGOMIR Hayır, hayır bir yerimi falan hiç acıtmadınız. Bacaklarınızı kıpırdattığınızı görünce dikkatli davranıyor ve ayaklarınızdan sakınıyorum.

FLORANCE Biliyorsunuz, tuvaleti dilediğiniz kadar kullanabilirsiniz.

DRAGOMIR Çok iyisiniz Bayan Michalon, sevecenliğinizi istismar etmek istemem. Arada bir düş almaya hayır demem. Ama diğer ihtiyaçları dışarıda hallederim.

FLORANCE Ölçülü tutumunuz takdire şayan. Size bu anlamda müteşekkirim. Neyse, kısaca, gene de, tuvalete ihtiyaç duyduğunuzda tereddüt etmeyin. Alın, size küçük bir hoş geldiniz hediyesi... Çam sakızı çoban armağanı... *(Küçük bir saksı uzatır)*

DRAGOMIR Ne bu? Ooo! Bir bitki. Küçücük kırmızı, mavimsi taşlarıyla bir Japon bahçesi bu. Ayna parçasından oluşmuş bir ırmak, bir köprü, bir bank. Ay! Geysa. Geysası bile var. Teşekkür ederim, Bayan Michalon, çok güzel. Beni çok etkilediniz.

(Törensi bir havayla Florence'ın ayağını öper)

FLORANCE Aman, nasıl rahatladım. Hoşunuza gitti. Bazılarının sinirine dokunuyor. Ben size bir çiçek vermek istedim. Ama hepsi çok büyük ve güneşe ihtiyaçları var. Gerçi kaktüs ve enli bazı bitkiler de vardı. O da, size karşı yakışık almazdı. Ayrıca insanın orasını burasını batıyor. Ne yapacağımı şaşırılmış bakınırken, bu Japon bahçesini seviverdim. Sonra yer de kaplamıyor. Ee! dekoratif de!

DRAGOMIR Çok iyi düşünmüşsünüz. Devirmemek için onu masanın ayağına dayayacağım.

(Karanlık)

Sabah.

Dragomir, Florence'in bir fırsatta ayağından fırlattığı ayakkabılarını parlatmakla meşguldür.

FLORANCE Bay Dragomir, size bir şey soracağım.

DRAGOMIR Sorun, Bayan Michalon, sorun.

FLORANCE Şu çeviriyi yaparken biraz daraldım. "Trom".

Bunu Fransızcaya nasıl çevirirsiniz? Biliyorum, tam karşılığı yok. Ama gene de bir şey bulmam gerek.

DRAGOMIR *(Bir an ayakkabıları ovalamayı bırakır)* Trom... Trom'un karşılığı Fransızca'da yok.

FLORANCE Ambiyans mı? Espri mi? Atmosfer mi?

DRAGOMIR "Trom" başka bir şey. Başka bir şeyin varlığı. Çok güçlü bir duygu.

FLORANCE Bir tür yaşam enerjisi mi?

DRAGOMIR Hayır. Sizin burada anladığımız anlamıyla değil. Daha çok... Sanki sessiz bir tebessüm...

FLORANCE Zekâ mı? Gölge mi? Hangisini seçerdiniz?

DRAGOMIR Hiçbirini.

FLORANCE Ruh, hayalet, dâhi, bölge, yayılma, fasulye...

DRAGOMIR Hayır, hayır, hayır, hayır... Neden fasulyeymiş?

FLORANCE *(Patlayarak)* Ne bileyim ben? Her şeye hayır diyorsunuz da ondan. O zaman neden fasulye ya da ilaç olmasın.

DRAGOMIR *(Ayakkabıları Florence'in ayağına giydirerek)* Haklısınız, bir şey yazmak lazım ya da "Trom" olarak, olduğu gibi bırakmalısınız. Evet, ayakkabılar artık pırl pırl.

(Ayakkabıya biraz tükürüp gömleğinin koluyla düzel-

tir)

Ayakkabılarınız elmasa benzedi.

FLORANCE *(Görünüşüne hayranlıkla bakarak ayağa kalkar)* Gören yeni der. Zahmet oldu size...

DRAGOMIR Size armağan edebilecek fazla bir şeyim yok, ama ayakkabı işini iyi bilirim. Deriyi yaşatacak bütün numaraları bilirim. Benim elimde deri ölmez.

(Karanlık)

Florence Michalon ile kız arkadaşı Raymonde Pouce kendilerine kurdukları sofranın başındadırlar. Yemeklerini bitirmişlerdir. Aşağı katta, Dragomir sosini yerken şarabını da içmektedir.

RAYMONDE *(Alçak sesle, fakat abartılı biçimde artiküle ederek)* Orada mı?

(İşaret parmağı ile Dragomir'i gösterir)

FLORANCE *(Doğallıkla)* Evet! Merak ediyorsan, bir göz atabilirsin. İyi yetişmiş, düzgün bir adam.

RAYMONDE Asla cesaret edemem! Masanın altında bir adam! Yani, sana bayılıyorum. Bir şey yokmuş gibi, gayet sakinsin. Ne üdüğü belirsiz bir adam bacaklarını dikizlerken sen burada yiyip içip çalışabiliyorsun!

FLORANCE Eh! Isırmadığı sürece.

RAYMONDE Bir de işin gırgırındasın! Ben herhalde bir köpeği tercih ederdim. Bu kadar mı paraya ihtiyacın vardı?

FLORANCE Çevirilerim fazla bir şey getirmiyor. Küçük de olsa bir ek geliri niye göz ardı edeyim. Onun işine geliyor, beni de rahatsız etmiyor. Bu masa altı hiç işime yaramıyordu ki! Kayıp bir alandı benim için.

RAYMONDE Orada bir kaçağı barındırmak, kâğıtları olmayan bir yabancıyı! Kafasından kim bilir neler geçiyor, onu bile bilmiyorsun.

FLORANCE Kendini Fransızca'da gayet güzel ifade edebiliyor. Ayrıca aynı yabancı dili konuşuyoruz.

RAYMONDE Yakışıklı mı bari?

FLORANCE *(Çileden çıkmak üzere, seslenir)* Bay Dragomir?

DRAGOMIR *(İçmeyi bırakır)* Evet, Bayan Michalon?

FLORANCE Arkadaşım Raymonde Pouce size bir merhaba demek ister. Rahatsız olmazsınız, değil mi?

DRAGOMIR Şu an atıştırıyorum, Bayan Michalon. Eğer şarap içmek isterseniz, birer kadeh tokuştururuz, ha? *(Raymonde şiddetle olumsuz işaretler yapar)*

FLORANCE Yok, yok, teklif yok. Size sadece bir merhaba diyecek.

(Raymonde'u örtünün altına gitmeye davet eder)

RAYMONDE *(Örtüyü kaldırıp eğilir)* Merhaba beyefendi, memnun oldum.

DRAGOMIR *(Kadehini bırakır)* Merhaba hanımefendi. *(Birbirlerine sabitlendikleri için sessizlik uzar. Sonra devam eder)* Kalkamıyorum, çünkü ayaklarım karıncalandı.

RAYMONDE Tamam iyi öyleyse... Kolay gelsin.

DRAGOMIR Teşekkür ederim. Güle güle hanımefendi.

RAYMONDE *(Yerine dönmüştür, örtüyü indirir)* Üstelik, bir de yaşlı!

FLORANCE Hayır, yaşlı değil. Ama onca yaşadığı çileden... elbette yaşından fazla gösterir. Düşünsene, yatak altında, mezarda, kazanda yaşamış!

RAYMONDE Yatak altı mı? Hangi yatak altı? Ay, ben altımda insanların kıpır kıpır olduğu yatakta uyuyamam. Her şeye kulak kabartırlar, bir de es kaza kolun dışarıda kaldıysa kapabilirler, elinden de olursun. İh! Ooo, yeni ayakkabılar ha?

FLORANCE Evet, bir çılgınlık yaptım. Kıydım paraya.

(Dragomir masanın altında gülümser ve Florence'in ayakkabılarından birinin tozunu alır. Bunu yaparken kolu Raymonde'un bacağına çarpar)

RAYMONDE *(Aniden irkilir)* Değdi! Yemin ediyorum, senin adam bana değdi! Dokundu!

FLORANCE (*Sakin*) Dur bir, otur. Bilerek yapmadı ya. Sakin ol. O bir centilmen.

RAYMONDE (*Alaylı gülerek*) Masa altında bir centilmen, daha neler! Bu iş sonunda yatağında biter. Ya da aşağıda, şu aşağıda biter. Ay! Daha da beter.

FLORANCE Raymonde, abartıyorsun. Ne yani! O da bir "kiracı kiracısı". Olamaz mı yani? Hem hiç de senin aklına gelen türden pislikleri yok onun. Niye senin kafan hep tersinden çalışıyor, bilmiyorum ki? Ayrıca ben Dragomir gibi bir adamla masa altında yaşamayı senin o Pierre-Henry tipli bir adamla evlenmeye bin kere yeğlerim.

RAYMONDE Bana Pierre-Henry'den söz etme. Bitmiş hikâye. İki yıl oldu boşanalı. Tanrıya şükür, o günden beri yalnızım.

FLORANCE Senin evinde o kadar boş yer var. Yazık. Savurganlık denir buna. Sokakta uyuyan onca mutsuz varken... Yazık... Suç sayılır bu.

RAYMONDE Söylesene, ayakkabılarını nereden aldın?

FLORANCE (*Samimi*) Mağaza kapandı. İflas etti.

RAYMONDE Sırrını saklamak istiyorsun. Aynı modeli alıp da göçmenini baştan çıkarmamdan mı korkuyorsun?

FLORANCE Saçma sapan konuşacağına biraz daha tatlı ye hadi!

(*Dragomir masanın altında bir kadeh şarap daha içmiştir; içinden gelen şarkıyı söyler*)

DRAGOMIR (*Şarkı söyler*)

Kızların peşinden epey koştum

Anam, anam, anam.

Alımlısını kaptım

Anam, anam, anam.

Evimi kaybettim

Anam, anam, anam.

Cezaevi oldu evim

Anam, anam, anam.

RAYMONDE İpten kazıktan kurtulmuş, üstüne üstlük...

FLORANCE Yok, hayır. Bu bir Orta Avrupa türküsü!

DRAGOMIR (*Şarkıya devam eder.*)

Parmakhklar arkasında

Anam, anam, anam.

Hüngür hüngür ağlarım

Anam, anam, anam.

Her şeye yeriden başlasam

Anam, anam, anam.

Doğrudan giderim mezara

Anam, anam, anam.

(*Florence, şarkının "anam anam" bölümüne katılır.*)

Raymonde şaşkın, başını önüne eğmiştir)

Akşam.

Dragomir makasla deri parçaları kesmekte, Florence heyecanlı heyecanlı bir şeyler aramaktadır.

FLORANCE Bay Dragomir?

DRAGOMIR Evet, Bayan Michalon.

FLORANCE Gömleğimin düğmesi kayboldu. Sizin oraya düşmüş olmasın!

DRAGOMIR *(Makası bırakır)* Göremedim.

FLORANCE Bir zahmet bakıverin etrafa. Bu tarz düğmeler yapılmıyor artık. Her yere baktım. Masanın altında olmalı! İyice bir bakın.

DRAGOMIR *(Her ayakkabıyı çevirir bakar)* Yok, yok, yok.

FLORANCE Böyle bir ayrıntıyla size rahatsızlık verdiğim için özür dilerim. Evin altını üstüne getirdim. Son umudum sizsiniz.

DRAGOMIR Düğme müğme yok burda.

FLORANCE *(Ona bir cep feneri uzatır)* Şöyle küçük, sedef düğme. Kolaylıkla kayabilir. Alın, ışıkla daha iyi görürsünüz.

DRAGOMIR *(Cep feneri ile aramaktayken)* Uçmuş olmalı.

FLORANCE Müsaade eder misiniz, geleyim, sizinle arayayım?

DRAGOMIR Tabii, tabii. Belki de genç gözlerle hemen bulursunuz.

FLORANCE *(Masanın altına geçer)* Selam, Bay Dragomir.

DRAGOMIR Selam, Bayan Michalon. *(Hareket yapar)* Evinizde gibi davranın.

(Dört ayak üzerinde sürünürler)

FLORANCE Size gülünç gelebilirim ama... bu gömleğimi

çok seviyorum. Eğer bütün düğmelerini değiştirmem gerekirse, havası kaçacak.

DRAGOMIR Anlıyorum sizi. Buradaysa buluruz. Çöp sepetine baktınız mı?

FLORANCE *(Alnına vurur)* Ne aptalım. Tabii, içindedir. mutlaka!..

(Sepeti boşaltırlar; buruşuk kâğıtları heyecanla açıp ararlar)

DRAGOMIR *(Bir kâğıdı okur)* "Heyecan yavaş yavaş artıyordu. Öyle bir enerji akımı baş gösterdi ki sanki ruhum diğer her bir yanımı terk edip bedenimin tam orta yerine kondu. Dur durak bilmeyen ama sadece o noktada..."

FLORANCE *(Kâğıtları ayırmaya devam eder)* Burada bir yerde olmalı. Bence gözlerimiz yoruldu. Ayırt edemiyoruz.

DRAGOMIR *(Elindeki kâğıttan)* "...sadece o noktada..." Hangi noktada? Neden burada yarım bıraktınız?

FLORANCE "Groukiniak". Bilmediğim bir sözcük. Sözlükte de aradım, bulamadım.

DRAGOMIR Bana sormalıydınız.

FLORANCE Sizi böyle yeterince rahatsız ediyorum zaten. Peki, "Groukiniak" ne demek?

DRAGOMIR Argo bir sözcük. Hem de ağza alınmayacak türden. Bilmemek daha iyi. Kazara ağzımdan "Groukiniak" sözcüğü çıksa annem ile babamdan iki tokat yerdim.

FLORANCE Yaşayan en büyük yazarınız, Zolozol bu sözcüğü kullanmış. "Groukiniak". Siz de kızarmadan bana çevirebilirsiniz. Ne kötülük var bunda?

DRAGOMIR Yaşayan en büyük yazarımız... ama hapiste! Neyse, size yardımcı olmayı görev sayıyorum. Ancak benim Fransızca kelime hazinem kıt... Durun, "Grou-

kiniak"ın karşılığının "Lotus Çiçeği" olması gerek. Evet, "Lotus Çiçeği", aşağı yukarı böyle bir şey.

FLORANCE "Lotus Çiçeği"?

DRAGOMIR (*Kâğıdı buruşturup atar*) Hani... Ben böyle demeyi tercih ettim şimdilik... aslında "Groukiniak", kadınlık organı için söylenen bayağı bir sözcük.

FLORANCE (*Rahatsız olmuştur*) Aa, anladım... Sepette bir şey yok. (*Kâğıtlardan birini katlarken üzerinde bir resim görür*) Siz mi yaptınız bunu?

DRAGOMIR (*Şaşırmıştır*) Oyalanırken bacaklarınızı çizivermiştim.

FLORANCE (*İlgiyle*) Resim yapıyorsunuz?

DRAGOMIR Yok, sadece zaman geçirmek için. Yoksa pek beceremem.

FLORANCE Ama yok Bay Dragomir, sizin yeteneğiniz var. Bunlar tam benim bacaklarım!.. Hediye mi ediyorsunuz bunu bana?

DRAGOMIR Alın isterseniz, ama hiçbir değeri yok. Düğme, bu üstünüzdeki gömleğin miydi?

FLORANCE (*Resmi masanın üzerine kolunu uzatarak koyalımaya çalışır*) Evet, görüyorsunuz işte eksik olan.

DRAGOMIR Çok güzel düğmeler.

FLORANCE Eski bu düğmeler... Yoksa umurumda olmazdı.

DRAGOMIR (*Kendine dokunur*) Benim giysilerimin içine girmiş olmasın? (*Eğilir, bükülür. Elini kendi gömleğinin içine atar*) Ne bileyim ben. Bir bakın, sırtımda olmasın?

FLORANCE (*Gömleği yoklar*) Yok, ceplerinize baksanız.

DRAGOMIR (*Ceplerini karıştırır*) Burada da yok.

FLORANCE Peki, ayakkabılarınızın içinde! Emin misiniz? Orada olmasın.

(*Ayakkabılarını çıkarır, çevirir ve bir daha giyer*)

DRAGOMIR Gömleğinizin içine düşmüş olamaz mı? O kadar küçük ki, araya kaçabilir.

FLORANCE (*Gömleğini açar, sutyeniyle kalır*) Evet, iyice emin olmalıyım. Yok. Çıldıracağım.

(*Gömleğini çıkarıp sallar*)

DRAGOMIR Ya sutyeninizin içi?

FLORANCE Dönün siz. (*Dragomir söylenene uyar. Florence sutyenini çözer, göğüslerini sallar*) Yok. Sutyenimi takar mısınız lütfen?

DRAGOMIR (*Sutyeni takarken*) Tabii ki... Kokunuz hoşuma gitti, adı ne?

FLORANCE (*Gülüp gömleğini üzerine geçirirken*) İndirimlerden aldığım sabundan başka bir şey kullanmıyorum! Ay! Evinizin altını üstüne getirdim.

DRAGOMIR Önemli değil. İkimiz de havayı aldık.

FLORANCE Artık sizden izin istemeliyim. Özür dileyerek.

DRAGOMIR Rica ederim. Yatmadan önce tam soyunurken avucunuza gelecek.

FLORANCE Sanmam artık. Her yere baktım çünkü.

DRAGOMIR Bteğinizin altında olmasın?

FLORANCE (*Eteğini kaldırır. Slip ve jartiyeri ile seksidir*) Yok!

DRAGOMIR (*Elini çekinerek uzatır*) Özür dilerim... Bana öyle geliyor ki... Şurada...

FLORANCE (*Umut içinde*) Gördünüz mü?

DRAGOMIR (*Parmağını çorabın üst kısmından geçirir*) Hayır, boşuna telaş.

FLORANCE (*Eteğini indirirken iç geçirir*) İyi, tamam, ne yapalım! Kayboldu. Sonuçta, felaket değil ya.

(*Örtünün altından çıkmak için başını eğir.*)

DRAGOMIR (*Heyecanlı bir sesle*) Bir şeyi unutmadığınızdan emin misiniz, Bayan Michalon?

FLORANCE (*Ona döner*) Neyi?

DRAGOMIR (*Avucunu uzatarak*) Bunu.

FLORANCE (*Keyiften çılgın gibi*) Düğmem! Neredeymiş?

DRAGOMIR (*Samimi bir kahkaha atar*) Japon bahçesinde!

Küçük köprünün altında!

FLORANCE Ah! Dragomir, size hayranım!

(*Kısa bir öpücük için dudaklarını ona yaklaştırır.*

Karanlık)

5

Gündüz.

Dragomir yemeğini hazırlamakta, ocağın üzerinde tencere kaynamaktadır. Yemeğin tadına baktıktan sonra, biraz daha yağ koyar. Sonra ayakkabılarını çakmaya devam eder. Florence masasının başında yazı makinesinde çalışmaktadır. İkisi de tek başlarına konuşurlar. Aslında yarattıkları gürültü gündelik bir atmosferin hoşluğunu yansıtır.

FLORANCE (*Önündeki yazıyı tape ederken*) ...Bu bir 't' mi, 'r' mi? Ha evet, 'b'... Biz insanoğlu aslında biraz da, hiçlikten gelen, giderken de çürümeye yazgılı olarak biçimlendirilmiş çamuruz. Bedenlerimiz geçen asırlarda nerelerdedi? Köklerimizden, doğuşlarımızdan, eksik çocukluklarımızdan daha beter ve ayıp ne olabilir? Tuh! Yazdığımı okuyamıyorum. Ne o?... Sefil... Şehir... Ha işte, evet... Bedenimizin şu an sefil durumda oluşu... Bizi aşağılamamalı... Abartıyor ama... Bedenimize ne kadar özen gösterirsek gösterelim, bedenimiz suç işlemeye eğilimli leş yığınının, içinde vahşet barındıran et parçasına dönüştürmekten alıkoyamıyor kendini. Pek çok hastalık ve sakatlıkla yüzleşmeye yazgılı o et tüm kötülüklerden, vahşi havadan kendini koruma adına toprağın dışkısına ve hayvanın pöstekisine ihtiyaç duyacaktır. Peki, beden sonrasında ne olacak? Yorgunluktan bitkin, yaşlılıktan bezgin iğrenç bir ceset, mikroplu bir pislik, solucanlara yem ve de en sonunda gereksiz bir toz... Of! Bölüm sonu.

DRAGOMIR (*Eşzamanlı yapılan bir monologdur. Ama onun sesi daha baskındır.*) Tak! Boynuna ve tak! Çıbanu-

na, tak! Sirtına, tak! Poposuna ve tak! Tombuluna, tak! Kalçalara ve tak! İsviçrelilere... kızlarına... Hakikaten güzel bacakları var... Yüz kadından belki biri ancak böyle güzel bacaklara sahip olabilir. Hıh! saçmaladım... Bin hatta yüz bin kadından biri ancak böyle güzel bacaklara sahip olabilir... Küçük güzel ayaklar, incecik ayak bilekleri ve baldırlar... ve dizler, ah! O dizler, işte bir bacağı bacak yapan! Bir bacak kemikli dizlerle ne kadar da güzel olsa güzel sayılmaz. Gevşemiş, yumuşak, yuvarlak dizler yan yana gelince meme gibi durur. Oysa o bacaklarını aralayınca... Kolları ile sarıyor sanki, koltuk gibi kavıyor sanki... Ben böyle güzel bacak hiç görmedim... Marika'nın da harikulade bacakları vardı. Ama bileklerinin oralar, değildi. Ya Anna? Onun bacakları da fena değildi. Ama o ne harikulade kalçalardı. Küçük, yuvarlak, sıkı... İki şeftali... Yok, yok... bir bebeğin iki yanağı sanki... Florence'in poposu acaba nasıl? Güzel olmaması için neden yok! Bu kadar güzel bacaklara sahip olduğuna göre! Bu konuda gönlüm ferah olmalı. Endişeye mahal yok.

FLORANCE *(Yazmayı bırakmıştır)* Dragomir, Bay Dragomir, orada mısınız?

DRAGOMIR *(Düşünden alıkonmuştur)* Evet, Bayan Michalon.

FLORANCE Yemeğiniz müthiş güzel kokuyor. Ona bu güzel kokuyu veren ne?

DRAGOMIR *(Söze hemen atlar)* Tenceredeki mi! *(Pişip pişmediğine bakmak için kapağını kaldırır)* Kokuyu veren sadece soğan, Bayan Michalon. Ama Dragomir usulü soğanlar bunlar.

FLORANCE *(Eğlenerek)* Nasıl soğanlarmış bu Dragomir usulü soğanlar?

DRAGOMIR Unu pembeleşinceye kadar tereyağında çevi-

riyorum, sonra da iki iri soğanı bütün olarak bir kesme şeker ve böl baharatla birlikte içine atıyorum. Tepesine kadar su koyup kısık ateşte pişmeye bırakıyorum. Bazen, son dakikada bir damla konyak ilave ediyorum. O zaman kendime tam bir ziyafet vermiş oluyorum. Hele yanında kızarmış ekmekle... Tam bir şölen oluyor. Hatta, eğer varsa, şeker yerine bal kullanıyorum. Size yemin ederim, kendi kendime ziyafet çekiyorum.

FLORANCE Ağzımı sulandırıyorsunuz. Ama ben yumurtayı pişirmekten başka bir şey yapamamak üzere bu dünyaya gelmişim. Peki, siz nerede öğrendiniz bunları?

DRAGOMIR Bizde mutfak, kız çocuklarına olduğu kadar erkek çocuklarının eğitiminin de bir parçasıdır... Bakın ne düşünüyorum, gelip soğanlarımı benimle paylaşmak istemez misiniz? Sahiden... Allah ne verdiyse...

FLORANCE Tamam, beni imrendirdiniz. Ama bir şartla; buraya gelip masaya benimle oturun.

DRAGOMIR Yani beni yemeğe davet ediyorsunuz, Bayan Michalon?

FLORANCE Evet, eğer yemeği getirirseniz!

DRAGOMIR Sorun yok. Geliyorum.

(Dragomir saçını tarar, tükürdüğü avucu ile saçını düzleştirir, kravatını düzeltir ve elinde tencere masanın altından çıkıp yavaş yavaş doğrulur)

FLORANCE Merhaba, Bay Dragomir.

DRAGOMIR Merhaba, Bayan Michalon.

FLORANCE Hadi, buyrun, oturun.

DRAGOMIR *(Otururken)* Teşekkür ederim Bayan Michalon.

FLORANCE Hemen geliyorum.

(Florence çıkar. Dragomir onun yazdığı kâğıtlardan birini eline alıp başını sallayarak okur. Florence üzerinde iki tabak, ikişer çatal bıçak, iki kadeh ve bir şişe şarap

olan tepsi ile içeri girer. Masaya bırakır)

DRAGOMIR *(Göz gezdirmekte olduğu sayfayı gösterir)* Neler kondurmuş buraya? Gerçi siz hoş bir tarzla, güzel çevirmişsiniz.

FLORENCE Rahibin söylevi o. "Pis Kokulu Aşklar"ı okudunuzsa eğer... Zolozol'un başarıyı sayılıyor.

DRAGOMIR Hayır, ne yazık ki okulu genç yaşta terk etmek zorunda kaldım. Okumayı severim, ama çalışmak zorundaydım. On dört yaşındayken aileme bakmaya başlamıştım bile. Dokuz kişiye... Babam hastaydı. İlaçlar ise korkunç pahalı. Kitapçılara gizlice okumaya girdim. Alelacele kitap sayfaları koparırdım bazen.

(Florence şarap koyar. Tokuştururlar.)

FLORENCE - DRAGOMIR Sağlığımıza!

FLORENCE Soğanlarınızı tatmak için ölüyorum... *(Kokuyu içine çeker)* Durun, ne kokuyor öyle?

DRAGOMIR *(Örtüyü kaldırır)* Tarçın, karanfil ve çeşitli baharatlar...

FLORENCE Yanık deri kokusu geliyor.

(Masanın altından yoğun bir duman çıkmaktadır)

DRAGOMIR *(Telaşlı)* Eyvah, ocağı kapatmayı unuttum. *(Masanın altına atlar)* Ayakkabı yanıyor!

(Yanan ayakkabıya su döker)

FLORENCE Ateş söndü madem, o suyla şu benim bitkileri bir sulayıverin. O kocaman olan var ya, uzun zamandır sulanmadı. Küçüğün ise zaten bir şeyden haberi yok. O her zaman susuz.

DRAGOMIR *(Bitkileri sulamaya giderken, aynanın önünde durup kendine bakar. Çılgık atar.)* Ah!

FLORENCE Ne var?

DRAGOMIR Aynada kendimden korktum. Ne boyda olduğumu unuttuğumu!

(Karanlık)

6

Sabah.

Üzerine kocaman bir kazak geçirmiş Florence sözlüğe bakmaktadır. Dragomir jimnastik hareketleri yapmaktadır. Masanın yanındaki elektrikli radyatör fişe takılıdır.

DRAGOMIR Bir-iki, üç-dört, bir-ki-üç-dört...

FLORENCE Ne acayip bir soğuk, Bay Dragomir!

DRAGOMIR *(Harekete devam eder)* Evet, Bayan Michalın? Bir-ki-üç-dört...

FLORENCE Radyatör çalışıyor mu?

DRAGOMIR Evet, en yüksek derecede.

FLORENCE Ayaklarım dondu.

DRAGOMIR *(Hareketi bırakır)* İzin verirseniz, ısıtabilirim.

FLORENCE Hayır demem.

(Dragomir, Florence'in ayaklarını ellerinin arasına alıp sarmalar. Üzerlerine nefesini üfler. Masaj yapıp göğsüne dayar. Sıkı sıkı ovar)

DRAGOMIR Daha mı iyi?

FLORENCE Ay, evet, çok iyi. Karıncalanmalar hissediyorum. Kan dolaşımı normale dönüşüyor. Nasıl oluyor da elleriniz bu kadar sıcak?

DRAGOMIR Bir kere, size göre radyatöre daha yakınım. Sonra bizim kışlarımızın yanında bu soğuk sayılmaz bile.

FLORENCE Of! Oralarda kim bilir ne biçim öyleyse!

DRAGOMIR *(Florence'in ayakları hâlâ göğsünün üzerindedir)* Çocukken fışkırırken buza dönüştüğünü görmek için çişimizi yapar eğlenirdik. Daha ettiğimiz anda buz keserdi. Sonra da saydam bir yarım ay biçimi alırdı.

FLORENCE İı! Sırtım ürperdi.

DRAGOMIR Ama dikkatinizi çekerim. Çok sıkı giyinirdik. Sonra kayardık da. Donmuş nehrin üzerinde kayardık... Bir keresinde ev bile yaptım. Gerçek bir buzdan ev. Salonu, yatak odası, mutfak. Pencereleeri, mobilyaları bir de şöminesi vardı. Ateşi yakınca şömine eridi.

FLORANCE Yazık... Üzülmüşsünüzdür.

DRAGOMIR Yoo, tam tersi bütün evi ateşe vermek istedim aslında. Duvarlar eriyor, her taraf akiyordu. Her yeri su bastı. Ben ise çok memnundum.

FLORANCE (Gülerek) Ay! Bay Dragomir, durun ne olur, gıdıklanıyorum.

DRAGOMIR (Florance'nin ayaklarını bırakır) Özür dile-
rim, istemeden oldu.

FLORANCE (Ayakkabılarını giyer) Buna eminim, ama ben çok gıdıklanırım... Oh! Daha iyiyim şimdi. Ben soğuktan nefret ederim. Kötü anıları çağırıyor bende. Küçükken eski, içi sürekli cereyan yapan, kocaman bir evimiz vardı. Babam öldüğü gün bizim oralarda eksi on dereceydi. Ben, Afrika'da ya da Pasifik adalarından birinde, sürekli güneş altında yaşamak istedim. Eskiden, televizyonun varken deli danalar gibi böğüre böğüre ağladığımı bilirim. Reklamlarda, canım... Hindistan cevizli gazozları, manolya şampuanlarını görünce...

DRAGOMIR Sahi, neden televizyonunuz yok.

FLORANCE Önünde çok zaman geçiriyordum. Çalışma-
ma engel oluyordu.

DRAGOMIR Çeviriniz ilerliyor mu?

FLORANCE Bıktım, bıktım, bilerseniz nasıl usandım! Çoktan bitmesi gerekiyordu. Bana ödenen o rakam için ancak çabuk çabuk yapılır bu iş. Ama süründürüyorum... hiç bu kadar geç yapmamıştım.

DRAGOMIR Benim yüzümden mi acaba?

FLORANCE Sizin yüzünüzden mi, Bay Dragomir, hiç de

değil. Tam tersi, siz olmasaydınız, canı cehenneme derdim.

DRAGOMIR Bana Drago diyebilirsiniz, Bayan Michalon. Bana her "Bay Dragomir" deyişiniz de... doğrusu ya, biraz gülünç geliyor.

FLORANCE Anlaştık. (Sessizlik) Ben de, Florence.

(Uzun bir sessizlik. Sokak kapısı çalınır. Florence kapıyı açmak üzere kalkar. Bu arada, Dragomir derileri kesmek için makasa uzanır. Florence, Dragomir'in yaşlarında, uzun boylu, zayıf, -Yönetmenin isteği ve oyuncunun eğilimine göre keman yerine akordeon da kullanılabilir. Orta Avrupa müziğine özgü olan klarnet veya gitar gibi bir enstrüman da tercih edilebilir- elinde keman kutusu olan bir adamla masanın yanına gelir. Adama şöyle der: "Evinde. Masanın altında." Adam dört ayak üzerinde Dragomir'e ulaşır)

DRAGOMIR (Şaşkın) Gritzka! (Makası bırakıp adamı göğsüne yaslar, öper) Gritzka! İnanamıyorum!

GRITZKA Aşağıda ne arıyorsun, Drago?

DRAGOMIR Eh! İşte, gördüğün gibi, evimdeyim.

GRITZKA Tüm daire senin değil yani!

DRAGOMIR Mümkün değil. Param yok. Kaç para ediyor biliyor musun? En azından tepemde bir masa, kıcımın altında da bir halı var. Mutluyum.

GRITZKA (Endişeli) Hayat pahalı mı burada? Çok mu para kazanmak gerek?

DRAGOMIR Ah! Gritzka, senin paradan falan haberin yok. Evet, çok zor. Ama başımın çaresine bakıyorum. Biraz paran var mı?

GRITZKA Hiç, yok. Öylesine çıktım yola. Çünkü seni özlemiştim. Seni pek görmek istedim. Günün birinde beni orada karşında bulursun demiştim sana. İşte, sözü mü tuttum!

DRAGOMIR Yeni mi geldin?

GRITZKA Az önce. Dört ay oldu yollara döküleli.

DRAGOMIR Sevgili Gritzka, bu sensin işte: Kemanını kapıp hop, geliyorsun. Hiçbir şeye aldırmaksızın maceraya koşuyorsun. Yatacak yerin var mı peki?

GRITZKA Yok.

DRAGOMIR İyi, bende kalabilirsin? Yemek yedin mi?

GRITZKA İki gündür yemedim. Açlıktan geberiyorum. Bu ne?

DRAGOMIR Japon bahçesi. Yemek değil! Sucuk, peynirim var. Biraz da ekmek, şarap kaldı. (*Gritzka paltosunu çıkarıp yerleşirken, Dragomir var olan yiyecekleri çıkarıp önüne koyar*) Memleketten ne haberler?

GRITZKA (*Yiyip içerken, açgözlü değildir*) Anneni gördüm. Bacaklarından çok çekiyor, ama onun dışında iyi. Artık sokağa hemen hemen hiç çıkmıyor. Bayan Pitik öldü. Shloss baba da öyle.

DRAGOMIR Bayan Pitik öldü mü? Neden?

GRITZKA Elektrik çarpması... Buzdolabından. Daha doğrusu, Massol'ların evinin üzerine yıldırım düştü. Her şey yandı. Onlar da... Markus'lerin çocuğunun da üç parmağı kesildi. Hatırlarsın, kızıl saçlı, ele avuca sığmaz bir çocuktu. Elini bir makineye sıkıştırdı. Üç parmağı da gitti.

DRAGOMIR Peki, Moloch Baba?

GRITZKA (*Yerken*) O da öldü.

DRAGOMIR Ya, Zorn'lar?

GRITZKA Öldü.

DRAGOMIR Peki, Miarka? Duvel? Orane?

GRITZKA Öldü, öldü, öldü.

DRAGOMIR Eh! O zaman, herkes öldü orada!

GRITZKA Ben yemek yiyorum, ama onlar... Hepsi öldü. Ha! Vladimir ile ilgili... O da burada, değil mi? Becermiş galiba.

DRAGOMIR (*Omuz silker*) Vladimir mi? O, benden de ta-

lihsiz. Bir bankın altında oturuyor. Ama birkaç kez açığözlülük yapmış galiba.

GRITZKA (*Etrafına bakınarak*) Ayakkabılarını satabiliyor musun?

DRAGOMIR Ayakkabıcılara veriyorum. Arada bir çift de özel müşteriye satıyorum.

GRITZKA Hiç de fena değil, ev sahibinin bacakları. Yatıyor musun onunla?

DRAGOMIR Aman, canım, neler söylüyorsun, sen? Bayan Michalon hem çok naziktir, hem de durumu benden iyidir. Benim üzerimdedir.

GRITZKA Ama ne de olsa o da bir kadın, Drago; diğerleri gibi bir kadın... Üzerinde olmuş, altında olmuş, ne fark eder? Hayatında biri var mı?

DRAGOMIR Sanmam.

GRITZKA Belki de lezbiyen. Eğer, öyleyse durum şanssız. Yoksa, değer doğrusu. Hem minyon, hem böyle güzel bacaklar. Külot da giymiyor belki...

DRAGOMIR (*Atılarak*) Yok, giyiyor.

GRITZKA Ha! Biliyorsun demek. Burası röntgenlemek için tam yeri... (*Gözüyle doğru açığı arar.*)

DRAGOMIR Duş yapmak ister misin?

GRITZKA Masanın altında duş da mı var?

DRAGOMIR Hayır, banyoyu kullanma iznim var... (*Seslenir*) Bayan Michalon? Florence?

FLORANCE Evet, Drago.

DRAGOMIR Kuzenim Gritzka memleketten geldi. Duş yapmaya ihtiyacı var. Banyoya girebilir mi?

FLORANCE Ay, yazık... tabii ki.

GRITZKA Teşekkür ederim, Bayan Florence.

DRAGOMIR Nasılsa, ben bugün duşa girmeyecektim. Çok teşekkür ederim. (*Gritzka'ya*) Sarı havluyla, siyah sabun kullanacaksın... Ve de, su sıçratırsan yerleri sil... (*Karanlık*)

Gündüz.

Dragomir, Florence ve Gritzka başlarının üzerinde Dragomir'in ceketi, gülüşerek telaşla içeri girerler. Dışarıda bardaktan boşalırcasına yağmur yağmaktadır. Dragomir böylece ceketsiz, gömleğiyle kalmıştır.

FLORANCE (Neşeli) Of! Her tarafımdan akıyor. Afet gibi. Size rastlamasaydım ne yapardım, bilmem? Hakikaten, şansım varmış.

GRITZKA Kemanıma su kaçmış. Rezalet! İşsizlik Sigortası'na kaydımı yaptırmalıyım. (Kemandan çıkan suyun tadına bakar) Kahveymiş...

DRAGOMIR (Hiddetli) Üç şeker ve konyaklı.

FLORANCE Jardin des Plantes'da üçümüzün de tesadüfen buluşmuş olmamız olağanüstü gelmedi mi size?

DRAGOMIR Satranç oynamak istemiştin... Açık havada oynamak keyifli oluyor. Hem de müşteri bulma olasılığım var.

GRITZKA Giriş kapısının önünde sekiz saat boyunca çalgımın telini oynattım. Sonra da içimden, bir de içeri girsem dedim ve böylece karşılaştım Vladimir ile. Haklıymışsın, durumu bombok.

DRAGOMIR Ne yapıyor, şu aralar?

GRITZKA Maymun kafesi temizliyor.

FLORANCE Maymunlara bayılırım. Ne zaman oradan geçsem, gider maymunlara bir bakarım.

DRAGOMIR Ne tesadüf ki, maymunları göreyim derken, bizi gördünüz.

FLORANCE Yok, yani öyle demek istemedim.

DRAGOMIR Evde iki maymununuz var ya, yetmiyor mu?

(Dragomir ile Gritzka maymunları taklit ederek Florence'ın etrafında dolanırlar. Florence ürperir)

DRAGOMIR (Ciddiyetini takınarak) Üstünüzü değiştirmelisiniz, yoksa soğuk alır hastalanabilirsiniz.

GRITZKA (Maymun taklidine devam etmektedir) Ben ağacıma tırmanayım. (Elinde keman ve arşesi masanın üstüne çıkar) Hiç virtüöz maymun gördünüz mü? Dinleyin...

(Maymunu taklit ederek keman çalar. Florence gülmektedir)

DRAGOMIR Yeter Gritzka, in aşağı. Masaya zarar vereceksin. Örtüyü kirletiyorsun.

GRITZKA (Soytarılığı bırakıp iner) Tamam, beni sahneden kovuyorsun.

FLORANCE (Dragomir'e) Bıraksaydınız, devam etseydi. Masa gayet sağlam. Örtü de yıkanacaktı zaten.

GRITZKA Affedersiniz, özür dilerim.

FLORANCE (Masanın üzerindeki eşyaları kaldırır) Ee, keyifliyiz işte! Ben hemen kaldırıyorum şunu.

(Dragomir'in aceleci yardımıyla örtüyü kaldırır. Üzerindeki kırıntılar dökülsün diye sallar)

GRITZKA (Muleta'ya saldırmaya hazır boğa gibi) Ole!..

DRAGOMIR (Çaresiz, başını sallar) Tamam, gene başladı! (Florence eğlenceye katılıp, oyunu başlatır. Sonra Gritzka'nın elinden kaptığı arşeyi, matador kılıcı yerine koyar. Dragomir gerinir)

Ole!

(Alkışlar. Gritzka doğrulur. Birden oyunu değiştirir ve kemanını parmaklarıyla flamenko gitarı gibi kullanır. "La muerte es una mujer blanca con ojos negros... Aya-yayaya..." diye şarkıya koyulur)

DRAGOMIR ve FLORANCE Ole!

(Florence örtüyü şal gibi sırtına geçirerek, masanın üze-

rine çıkar, İspanyol adımları ile dans eder)

DRAGOMIR ve GRITZKA Ole!

(Rolüne iyi soyunmuştur. El çırpma hareketlerine yoğunlaşır. Sonra eteğini kaldırarak baştan çıkarıcı kadını oynar. İki erkek aşağıdan onu seyreder.)

DRAGOMIR ve GRITZKA *(Her hareket bitiminde alkışlarlar)* Bravo, bravo! Bis!

(Florence eliyle onlara öpücük yollar.

Karanlık)

8

Gündüz.

Florence vazoya çiçekleri yerleştirmekteyken, zarif, kırk yaşlarında yayıncı Marc Thyl koltukta oturmaktadır. Alt katta Gritzka yalnız, purosunu içmektedir.

FLORANCE Ah! Bay Thyl, çiçekler muhteşem! Ne de güzel kokuyorlar!

(Gritzka purosunu ağzından uzaklaştırır ve kokusunu burnuna çeker. Duman yüzünü buruşturur. Marc'ın ayak kokusunu alır, olabildiğince uzaklaşır)

MARC Sade bir buket. *(Ona bir çikolata kutusu uzatır)* Bu çikolatayı sevdiğinizi anımsar gibiyim.

FLORANCE *(Ambalajını açarken)* Tombul çikolatalar. Bayılırım. *(Kutuyu açar. Bir tane alıp Marc'a uzatır. Ama Marc istemez)*

MARC Yasak!

FLORANCE İstemiyor musunuz? Ben bir tane daha alacağım. Bir başladım mı önüne geçemiyorum. Bitiriveriyorum.

MARC Peki, ya çeviriyi? Bitirebildiniz mi?

FLORANCE *(Ağzı dolu)* Tam değil. Geciktiğimin farkındayım Bay Thyl, ama bazı sorunlar çıkıyor. Örneğin, "Trom" Fransızca'da karşılığı olmayan bir sözcük... Her anlamıyla olaya bakıp evirdim, çevirdim. Sonunda, sayfa sonuna not düşerek olduğu gibi bırakmaya karar verdim.

MARC "Trom"? "Trom" ne demek?

FLORANCE Bir tür... Bir tür sessiz gülümseyiş.

MARC Eh! O halde, neden "bir tür sessiz gülümseyiş" olarak çevirmiyorsunuz?

FLORANCE Onu düşündüm, ama "Trom" aynı zamanda hayalet, duygu, evde bir kedinin varlığını da simgeliyor.

MARC Evet, anlıyorum...

FLORANCE Ve de işte bu türden zorluklar, her sayfada en az bir tane var.

MARC Sevgili Florence, işe olan duyarlılığınızın farkındayım. Zaten bu nedenle, çeviriyi size emanet ettim. Ama kitabın yaz gelmeden çıkması şart.

FLORANCE (Neredeyse çikolata kutusunun dibini görecekmışçesine) Biliyorum. Kendimi korkunç suçlu hissediyorum, Bay Thyl.

MARC (Elinden tutar) Bana Marc deyin. Neden bir akşam bana yemeğe gelmiyorsunuz? Böylece zorlandığınızı her konuyu konuşuruz. Likörlü tombul çikolataları tadarırken, ateşler içinde yanan şöminenin yanında rahatça tartışacak fırsatı buluruz. Ah! Florence... Hiçbir şey hissetmiyor musunuz?

FLORANCE Evet, elinizi...

MARC (Burnunu çeker) Bir şey yanıyor... (Hafifçe uzaklaşır) Bakın, duman! (Öksürür)

FLORANCE Gene başladı! (Seslenir) Drago! Bay Dragomir!

GRITZKA Yok. Ayakkabıları teslim etmeye gitti.

MARC (Şaşkın, öksürmeyi bırakır) Kim bu?

FLORANCE Kiracımın kiracısı... Sizsiniz oradaki, değil mi, Bay Gritzka?

GRITZKA Evet, Bayan Florence.

FLORANCE Alev alan bir şey olmasın sizde? Yanan bir şey var mı?

GRITZKA Ya, evet. İçmeyebilirim, rahatsız oluyorsanız.

FLORANCE Yoo, hayır.

MARC (Buyurgan) Evet, rahatsız oluyoruz.

GRITZKA İyi.

(Sigarasının kül tablasına bastırır. Kemanını kılıfından çıkarıp çalmaya başlar)

MARC (Konuşmuş olmak için) Keman.

FLORANCE (Gözlerini kapatarak) Evet, ne güzel...

MARC (Geçiştirir) Güzel, ama hüzünlü.

FLORANCE Bay Gritzka!

GRITZKA Evet, Bayan Florence.

FLORANCE Bay Thyl için şöyle biraz neşeli bir şeyler çalabilir misiniz?

GRITZKA Tamam.

(Yürek sızlatan bir parça çalar)

FLORANCE (Marc'a) Oralardan geliyor... (Çevirdiği çalışmayı işaret eder) Onlarda, neşeli, keyifli olma anlayışı daha farklı.

MARC (Soğuk) Yani.

GRITZKA Böyle bir parça... Nasıl?

FLORANCE Evet, evet, çok güzel!

(Hüngür hüngür ağlatacak bir müzik)

MARC (Parmağı ile aşağıyı işaret eder) Uzun zamandan beri mi, o orada?

FLORANCE Yok, daha yeni geldi.

(Dragomir içeri girer. Marc ona gözünü dikmiştir. Onu görmezden gelir gibi yapıp masaya ilerler. Dört ayak üzerinde Gritzka'ya yaklaşır.)

MARC (Şaşırmıştır) Bu kim?

FLORANCE (Sakin) Kuzeni.

MARC Daha başka kuzeni var mı?

FLORANCE Yok, bu kadar.

GRITZKA (Çalmasını sürdürürken, Drago'ya) Nasıl gitti işler?

DRAGOMIR (Yorgun) Sakin... sakin. Ölüm. Alışveriş etmeyi istiyorlar, ama ödemeye yanaşmıyorlar. Ya sen? Metroda çalabildin mi?

GRITZKA Yok, metroya inmedim. Yukarıda kalıp kapı kapı dolaştım.

DRAGOMIR Turist mevsimi değil.

GRITZKA Yakınacak değilim. Baksana. (İki şişe votka ve bir puro kutusunu gururla gösterir) Puro ve votka...

DRAGOMIR (İçine işlemiş) Gritzka, Gritzka, kazandığını çocukça harcıyorsun! Tüketim toplumuna karşı dikkatli ol.

GRITZKA (Çalmayı bırakır) Müziği seven insanlar her zaman vardır; ben onları nerede bulacağımı biliyorum. Purlar ve votka, bizim için moruk bunlar... bizim için sevgili Drago. Çocuklar için değil. Ortalığı kasıp kavuracak bir şenlik yapmalıyız. (Drago'ya şişeyi uzatır. Tokuştururlar ve kafalarına dikerler)

MARC (Ukalaca) Tabii, bu şartlarda çalışmak kolay olmasa gerek.

FLORANCE (Samimi) Onlar burada olduğundan beri ev canlandı, hayat buldu. Zaten, biliyor musunuz? Sadece çevirilerle... Mümkün değil baş edemezdim.

MARC Oysa çok çaba sarfettim. Çevirmenlerim arasında en iyi ödeme yapılanlardan birisiniz. Parasal endişeleriniz olduğunu söylemeyin bana. Sizin gibi genç bir kadın dışarı çıkmalı, dansa, alışverişe gidebilmeli, kayak yapabilmeli... Salı akşamı bana yemeğe gelin.

(Florence'a sarılmaya çalışır. Vazoyu çiçekleriyle birlikte devirir. Dragomir ve Gritzka islanırlar)

GRITZKA Drago, bu ev sahiden su kaçırıyor.

MARC (Ayağa kalkar) Üzgünüm. Yazılarınız ıslandı...

FLORANCE Zarar yok. Kurur... Gidip sünger getireyim. (Çıkar)

DRAGOMIR (Sıkıntılı) Florence! Florence, ağlamıyorsunuz, ya? Bacaklarınız yok. Bacaklarınıza ne oldu?

MARC (Vakur) Bayan Michalon şu an burada değil. Mut-

fağa kadar gitti. Su taşmalarına karşı gerekli malzeme getirmek için.

GRITZKA (Kemanını kapıldığı gibi çalmaya başlar) Irmak taşı /Geçmişimi aştı. (Belli bir müzik ritmiyle konuşmaktadır)

DRAGOMIR (Aynı tonda) Kâğıtlarımı saçtı...

GRITZKA Elma ağacı boy verdi.

DRAGOMIR Patatesler filizlendi.

GRITZKA Küçük kedi suda boğuldu.

DRAGOMIR Köprü çöktü, yok oldu.

GRITZKA Karım uçtu, yok oldu.

DRAGOMIR - GRITZKA (Birlikte) Ayaklarım kuru, çünkü kadehimin dibindeler!

(Gülmekten katılırlar)

FLORANCE (Gördüğü zararı sünger ve bir bezle ile gidermeye çalışırken) Drago, size çok sıkıntı vermedim, umarım! Ya size, Bay Gritzka?

DRAGOMIR ve GRITZKA (Şişeleri tokuşturarak) Irmak taşı, girtlağımıza kadar suladı. Hey! Sağlığa!..

(Tokuşturup, içerler)

FLORANCE (Marc'a gülümseyerek) Gamsız çocuklar!

MARC Korkunç sarhoşlar. Size saygıda kusur etmezler, umarım.

FLORANCE (Masayı temizlerken) Aa! Yoo, hayır. Çok kibar adamlardır.

MARC İnsanlara olan güveninize gıpta ediyorum, doğrusu. Benim şiarım ise belli: İnsanlar canavarca aç, hep av peşinde, iğrenç, vahşi yaratıklardır. Tamam. Anlaştık değil mi? Salı akşamı sizi bekliyorum. Pont-Royal'in karşısındaki atölyeye. Köprünün tam karşısındaki iki katlı büyük atölyeme. Adresi biliyorsunuz. Caymak yok, Florence.

FLORANCE Tamam, Bay Thyl.

MARC Bana Marc, diyebilirsiniz?

(*Florence portmantoya kadar gidip, Marc'a eşlik eder. Sessizlik olur*)

GRITZKA (*Hainçe*) Şimdi kapının önünde Florence'a o biçim...

DRAGOMIR Yok yok, burada öyle değil... İnsanlar bizdeki gibi davranmıyorlar. Daha uygarlar.

GRITZKA Müzikten anlamayan şebek! Neşeli müzik nasılmış, gösteririm ona!

DRAGOMIR Ayrıca Florence, ne isterse onu yapar. Kendi evinde...

GRITZKA Henüz daha orada. Gültünç bir müzik yapalım. Amma salak! Ne yapıyorlar, görmek istiyorum.

DRAGOMIR Hayır, Gritzka, bu çok gereksiz.

GRITZKA (*Masanın altından dört ayak çıkararak*) Canım, sadece bir göz atayım dedim.

DRAGOMIR Hayır, ben göz atacağım. (*Kalkar gider. Ama bakmaya cesaret edemez. Geri gelir*) Haydi, ninni. Uyuyoruz!...

(*Florence gelip masanın üzerinde kalan çikolataları alır*)

FLORENCE İyi geceler!

DRAGOMIR ve GRITZKA (*Birlikte*) İyi geceler, Bayan Florence!

(*Karanlık*)

9

Gece.

Dragomir ve Gritzka, birinin kafası öbürünün ayağına değer vaziyette uzanmışlardır.

DRAGOMIR (*Kâbus görürken kendi kendine konuşur*) Hayır, koparmayın. Dilimi koparmayın!

GRITZKA (*Sıçrayarak uyanır*) Ne? Polis mi?

DRAGOMIR (*Uyur uyanık*) Polis kaydı, geçti... Ama dikkat... Sınırdan önce son çıkış... Darağacının altından geçmek gerek...

GRITZKA (*Dragomir'in üzerine eğilmiştir. Onu sarsar*) Drago... Kâbus görüyorsun...

DRAGOMIR (*Sıçrayarak uyanır, sakinleşmeye çalışır*) O da ne? Polis! Dilimi koparmak istiyorlardı.

GRITZKA Biliyorum. Haydi, uyu. Uyumaya çalış. (*Aynı şekli alırlar*)

DRAGOMIR (*Mırıldanırken şarkıyı ve sözlerini anımsamaya çalışır*)

"Sincap düştü... Sincap düştü..."

Gritzka, bu ninniyi hatırladım mı?

GRITZKA (*Mırıldanır*)

Sincap düştü

Uyuduğu ağaçtan

Uyanınca

Şaşı kaldı

Şaşı uyudu

Dalda uyudu

Elmalarla uyandı

Melek gibi yaşarken

Adam gibi öldü.

DRAGOMİR (*Gritzka ile birlikte son iki kupleyi söyler*)

Melek gibi yaşarken

Adam gibi öldü.

(*Florence, geceliğini giymiş, hayalet gibi gelir, masasının başına oturur*)

FLORANCE (*Can çekişen bir sesle*) Ay! Ay! Ay!

DRAGOMİR Florence? Florence, iyi misiniz?

FLORANCE (*Oyunu sürdürerek*) Ay! Ay! Ölüyorum!..

GRITZKA İyi görünmüyor.

FLORANCE Çok çikolata yedim... Karaciğerime dokundu... Ah! İşte, hep böyle oluyor. Çikolataya dayanamıyorum. Kendimi alamıyorum. Midem bulanıyor. Kusacağım...

GRITZKA Eh! Tutun kendinizi... Tuvalete gitseniz!

FLORANCE Mümkün değil. Kalkarsam düşerim. Kıpırdamamak daha iyi. Kendimi çok kötü hissediyorum. Aşağıda dikkatli olun.

(*Kusacak hissine kapılır. Dragomir ve Gritzka masanın altından sıçrarlar*)

DRAGOMİR Bir leğen bulup getireyim.

(*Çıkar*)

GRITZKA Uzanmalısınız.

FLORANCE Uzanınca daha kötü oluyor. Ay! Ay! Ay!

GRITZKA (*Bir tomar yaprakla yelpazeler*) İyi geliyor mu?

FLORANCE Oh! Evet, hava...

(*Dragomir, Florence'ın gözü önünde masanın altına bir leğen koyar. Masanın ışığını yakar*)

Hayır, söndürün. Korkunç görünüyorum.

(*Dragomir ışığı söndürür. Florence'ın hâlâ midesi bulanıyor. Dragomir alnından tutmaktadır*).

Özür dilerim. Zaten iki kişi aşağıda hiç de rahat değilsiniz! Bir de ben carunuzu sıkıyorum. Yük oldum size...

Rahatsızlık verdim. Ayrıca, siz... siz çok iyisiniz... Ki-

barsınız...

(*Hıçkırarak ağlar*)

DRAGOMİR Bakın da bakın, gayet normal bu.

GRITZKA Biz yabancı değiliz.

FLORANCE Bu ay bana kira ödemeyeceksiniz.

DRAGOMİR Yok, ben kirama sadığım.

FLORANCE Hayır, kira yok. Çok utandım.

DRAGOMİR Sırtınızdan geçiniyor gibi olurum. Yapamam.

Hele şimdi... iki kişiyiz.

GRITZKA (*Dragomir'e*) Eh! İstemiyor madem kirayı...

Onu mutlu et.

FLORANCE Evet, beni mutlu edin.

(*Ağlar*.)

DRAGOMİR Tamam, bakarız... Hadi, şimdi gidin, yatın.

FLORANCE (*Ayağa kalkmaya yeltenir*) Tek başıma kalkamıyorum... Yalnız ayağa kalkamıyorum!..

(*Ağlar*)

DRAGOMİR Size yardım edelim... Gritzka!

(*Florence'ı yavaşça odasına götürürler*)

FLORANCE (*İçeriden*) Kira yok. Tek kuruş istemiyorum!

Mutlu edin beni...

(*Gritzka tek başına gelir, yatar. Arkasından Dragomir gelir. Gritzka gözünü açar*)

DRAGOMİR Anında uyudu.

(*Gülüşürler.*

Karanlık)

Gündüz.

Raymonde Pouce, Florence'in masasına oturmuş, moda dergisi karıştırmaktadır. Gritzka aşağıda yalnız keman çalmaktadır. Bacak bacak üzerine atmış olan Raymonde, Gritzka'ya pervasızca çarpıp durur.

GRITZKA Hanımefendi, artık çarpıp durmayın lütfen. Çalmama engel oluyorsunuz.

RAYMONDE Özür dilerim. Bilerek olmadı... Kimden bu parça?

GRITZKA Hiçbir fikrim yok. Bizim oralardan...

RAYMONDE Arkadaşınız yok mu?

GRITZKA Drago mu? Şehre indi.

RAYMONDE Onunla konuşmalıyım? Geç mi gelecek? Biliyor musunuz?

GRITZKA Meçhul.

(Florence üzerinde geceliği, elinde içinde yeşilimsi bir sıvı olan bardak ile zombi gibi içeri girer. Raymonde'un yanına oturur)

FLORANCE Bu karışımı günde altı kez içmek zorunda olmak. Öyle berbat ki!..

RAYMONDE Daha iyi değil misin, tatlım?

FLORANCE Biraz kesildi. *(Gritzka'nın çalmasını dinler)* Gritzka yetenekli, değil mi?

RAYMONDE Ben hiçbir pırlıltı göremiyorum bunlarda. Hepsini aynı.

FLORANCE *(Suratını buruşturarak içer)* Uf! İğrenç! Ben yatacağım. Sen evine git, istersen.

RAYMONDE Yanında kalmam hoşuna gitmiyor mu? Hem de kendini yalnız hissetmezsin...

FLORANCE Gritzka ile Drago var ya... Bir şeye ihtiyacım

olursa.

RAYMONDE Yok, yok. Ben biraz daha kalayım.

FLORANCE Çok tatlısın...

(Kalkıp odasına gider.)

RAYMONDE Bay Gritzka?

GRITZKA *(Çalmasını sürdürerek)* Efendim?

RAYMONDE İki dakika durabilir misiniz?

GRITZKA *(Savunmaya geçercesine)* Ben evimdeyim.

RAYMONDE Bırakın şu oyunu, Allah'a şükür. Gelin şuraya da oturup insan gibi konuşalım.

(Gritzka kemanını bırakır, gider Raymonde'un yanına oturur)

GRITZKA *(Yerleşir)* İşte, sizi dinliyorum.

RAYMONDE Buradan gitmelisiniz. Siz de, diğeri de.

GRITZKA Neden?

RAYMONDE Çünkü Florence benim arkadaşım ve onun hayatını böyle boşa harcadığını görmek hiç de hoşuma gitmiyor.

GRITZKA Hayatını boşa mı harcıyor?

RAYMONDE Saf gibi davranmayın. Florence şu sizin Dragomir'e çılgınca âşık. Onu uzun zamandan beri tanırım. Yanılmama imkân yok. Bütün belirtiler ortada. Şu sözüme karaciğer krizleri, filan, falan...

GRITZKA Ee, haklısınız diyelim. Kötülük bunun neresinde?

RAYMONDE Ama hiçbir ortak payda yok ki aralarında, bu masadan başka! Ne sosyal ortamları, ne kökleri, ne kültürleri... Para da yok. Böylesi bir hayat işte onu bekleyen. Bakın, lafı dolandırmayacağım. Yayıncısı çok zengin, onunla evlenmek istiyor. İyi bir adam. Florence'ın çevirilerini yayınlayacak. Onu mutlu edecek her şeyi yapmaya hazır. Zaten, Florence hoşlanıyordu ondan. Taa ki, siz gelip ortalığı karıştırıncaya kadar.

GRITZKA Neyi karıştırmışız?

RAYMONDE Kafasını. Dragomir başını döndürdü onun.

Marc'ı iteleyip duruyor. Adamcağız kimlere yalvarsın, adaklar mı adasın, şaşırmış durumda. Deli gibi olmuş. Dün yolda gördüm. İçim acıdı. Yayneviyle ilgilendiği yok. Habire içiyor. İntiharın bile geçirmiş aklından.

GRITZKA Ona güzel bir kambur yapalım öyleyse!

RAYMONDE Efendim?

GRITZKA Evet. Kökten çözüm. Kamburlaştırırsın, ölüm mölüm düşünmez. Hiç intihar eden kambur bir adam gördünüz mü siz?

RAYMONDE Her neyse, o dert değil. Buradan gitmeniz gerek.

GRITZKA Nereye?

RAYMONDE Nereye olursa. Bana, eğer isterseniz.

GRITZKA Sizin ev nasıl?

RAYMONDE Çok büyük. İçinde küçük bir tuvaleti de olan odayı size verebilirim.

GRITZKA Kaça?

RAYMONDE Bedava. Sırf Florence için.

GRITZKA Hani, hayır diyemiyorum, doğrusu... Öneriniz beni ayartıyor.

RAYMONDE İki tane yatak var. Daha rahat uyursunuz. Daha fazla yeriniz olacak.

GRITZKA Odada pencere var mı?

RAYMONDE İki tane hem de. Her birinize birer pencere. Sonra, sizi pek çok kişiyle tanıştırebilirim. Mesleğiniz açısından işinize yarayacak faydalı insanlarla karşılaşabilirim. Siz çok iyi bir müzisyensiniz, oysa buralarda sürünüyorsunuz.

GRITZKA Açıkcası, benim işime gelir. Ama, Dragomir ne düşündür, onu bilemiyorum. Yalnız ben olsam olmaz mı?

RAYMONDE Olmaz tabii. İkiniz ya da hiç kimse. Geliyorsunuz ya da hiç gelmiyorsunuz.

GRITZKA İki pencereli bir oda! Yeter ki, Drago evet desin...
(Karanlık)

Sabah.

Florence, blucininin üzerine taşmış kocaman erkek gömleği ile şirin şirin içeri girer. Elinde katlanmış temiz bir örtü vardır.

FLORANCE (*Şirin*) Karacığer meselem bitti. İşte, ilkbahar! Doğa uyanıyor, ağaçlar tomurcuklanıyor ve Florence örtüyü değiştiriyor. (*Masanın üzerindeki birkaç şeyi kaldırır*) Hey! Aşağısı, dikkat. (*Eski örtüyü kaldırır ve masanın altında Raymonde' u görür*) Raymonde! Drago'nun evinde ne işin var?

RAYMONDE Bu komediye bir son vermek gerek artık. Drago'nun evinde değil, senin evindeyim.

FLORANCE Neden masanın altında ama? Biliyorsun, orası kirada.

RAYMONDE Burada, aşağıda insan kendini nasıl hissediyor, bilmek istedim. Sonra seni beklerken uyuyakalmışım. Seninle konuşmam gerek.

FLORANCE Dragomir nerede? Ya Gritzka?

RAYMONDE (*Masanın altından çıkıp otururken*) Gittiler. Benim eve yerleşiyorlar. Onlara anahtar verdim.

FLORANCE (*Koltuğun birine devrilir*) Neden?

RAYMONDE Sen haklıydın. Koca daireyi zaptetmişim. Yatak ve pencereleri olan gerçek bir odaları var artık. Bundan sonra adam gibi yaşayacaklar, sahipli köpek gibi değil.

FLORANCE Ama hiçbir şeyleri yok ki. Sana kirayı nasıl ödeyecekler.

RAYMONDE Paraya ihtiyacım yok ki benim. Oda bedava.

FLORANCE (*Suskunluktan sonra*) İyi, cömert davranmış-

sın. İyi yapmışsın.

RAYMONDE Şunu iyice anla. Onlar için değil, senin için, bir de tabii, Marc için böyle davrandım.

FLORANCE Marc mı? Marc ile ne alakası var şimdi?

RAYMONDE Kendini bir onun yerine koy. Bu iki tip sürekli böyle eteklerinin arasında. Eh! Adam çıldırıyor tabii. O seni seviyor, Florence. O ciddi. Seninle gerçekten evliliği düşünüyor.

FLORANCE Ama ben evlenmek istemiyorum. Zaten, ben onu sevmiyorum. Hiç güven uyandırmıyor bende. Hain bakışlı. Hain, hain tebessüm ediyor.

RAYMONDE Hain, hain mi tebessüm ediyor? Bana öyle gelmiyor.

FLORANCE Gülümsüyor, sonra birden duruyor. Böyle. (Taklidini yapar) Üstelik müzik konusunda da sıfır.

RAYMONDE Hayatta müzikten başka şeyler de var. Küçük bir kız gibi hareket ediyorsun. Erişkin gibi davranmanın zamanı artık. Emekli olacağın yaşa kadar, böyle bu sevgili iki göçmeninle flört ederek mi zamanını geçireceğini sanıyorsun? Ayakların yere bassın. Kriz var. Her şey kötüye gidiyor. Yalnız başına asla altından kalkamazsın. Sana bir erkek lazım.

FLORANCE Dragomir ne dedi?

RAYMONDE Gayet iyi algıladı. Ee, menfaat meselesi tabii. Aa, senin için bir zarf verdi bana. (Zarfı uzatır. Florence zarfı açar, içine bakar ve sakın sakın yırtar) Neymiş?

FLORANCE Hiç, kira.
(Karanlık)

12

Gece.

Florence üzerine bir kısa pelerin geçirdiği gece kıyafeti ile içeri girer. Marc da bir akşam gezisi kılığı ile onun peşi sıra gelir. İçinde bir şampanya şişesi ve iki kadeh olan içki kovasını taşımaktadır. Hepsini masanın üzerine koyar. Sonra da Florence'ın pelerini çıkarmasına yardım eder.

FLORANCE (Melankolik bir biçimde masanın kenarına oturur) Keman yok artık. Müzik bitti.

MARC (Şampanyayı patlatırken) Evet, iyi oldu.

FLORANCE Onlar gittiğinden bu yana, her şey eksik... bomboş! Yeniden yalnız yaşamaya alışmam gerek. Ama özlüyorum onları.

MARC Şu zırtapozlarla ilgili bir şey söylemeyin artık bana. (Kadehlere şampanya koyar, birini, Florence'a uzatır) Çok açık yüreklisiniz Florence, her önünüze gelene güveniyorsunuz. Bir şeylerinizi çalmamış olsalar bari.

FLORANCE İkisi de çok centilmendi.

MARC Sizin şu centilmenler ne Katolik gibiler, ne de İngilizvari asiller... (Kadeh tokuşturur) Bize!..
(İçerler)

FLORANCE Ee! Sürpriziniz olduğunu söylemiştiniz.

MARC Kapatın gözlerinizi... (Cebinden bir kitap çıkarır ve Florence'ın yüzüne tutar) Dikkat, hazır mısınız? Şimdi bakın.

FLORANCE (Gözlerini açar, hiç heyecanlanmadan) Zolozol çıktı. Zamanıydı zaten. Hiç çıkmamasındansa, kasmı sonu da olsa çıkması iyidir. (Kitabı okumak üzere eline alır, açar) Çeviren: Florence Mochalon. Bay Thyl,

benim soyadım Michalon. Florence Michalon.

MARC (*Sıkıntılı*) Dizgi hatası... Dizgide bir hata yapmışlar işte.

FLORANCE (*İkna olmaz*) Florence Mochalon'muş. Benim soyadım Michalon, Bay Thyl. Florence Michalon.

MARC Lütfen, hadise çıkarmayın. Baskıda başa gelen şeyler bunlar. Yazık, keşke olmasaydı. Kabul ediyorum, çok yazık hatta çok da can sıkıcı...

FLORANCE Provalara bakmadınız mı? Düzeltmeniz gerekirdi!

MARC Hayır, fark ettiğimde, artık çok geçti. Bana çok pahalıya mal olacaktı. Ama sonuçta, basın dosyasında gerekli düzeltmeyi yaptık.

FLORANCE (*Alay ederek*) Aman ne güzel! Düzeltmiş!

MARC (*Patlar*) Ben yalnızım ve her şeyi tek başıma yapmak zorundayım. Şu lanet olasıca kitabın bana kaç mal olduğunu biliyor musunuz? Dağıtımcılar, kitabevleri benden ne kadar alıyor? Matbaacıya para ödenmiyor. Elimde poliçe, çek... hokkabazlık yapmak durumundayım. Ben tek başımayım. Siz de şimdi, bu zavalıya 'İ' yerine 'O' kondu diye olay yaratıyorsunuz. Hep egonuz önde.

FLORANCE Mochalon'muş!

MARC Florence, canım, biraz hoşgörülü olun. Yakında, adınız Michalon olmayacak ki, Thyl olacaksınız. Florence Thyl. Kulağa da hoş geliyor, değil mi? Eh! Öyleyse, Mochalon olmuş, Michalon olmuş, ne fark eder?

FLORANCE (*Kadehi kafasına diker*) Bana şampanya koyun. Doldurun tepesine kadar.

MARC (*İsteğini hevesli yerine getirir*) Evet, aşkım benim, içelim ve her şeyi unutalım.

FLORANCE Gözlerinizi şöyle bir güzel açın.

MARC Sürpriz mi!

FLORANCE Evet, sürpriz. (*Suratının ortasına şampanyayı fırlatır*) Ne yazık ki, şampanya leke bırakmıyor.

MARC (*Gözlerini siler*) Orospu!

(*Tokatlar*)

FLORANCE Groukiniak!

(*Bir sandalyeyi alır, kafasında parçalar, Marc çöker kalır*)

Eğer öldürdümse, temizlendik, kurtulduk demektir.

(*Çıkar*)

MARC (*Ayağa kalkmaya çalışır, sendeler, kafasını ovuşturur*) Ah, pis orospu! Canımı acıttı... Güya iyi kadın bunlar... Onları mutlu etmek için köpek oluruz, ama ağzımızın ortasına işte böyle şamarı yeriz. O boktan çevirisini basıyorum... Diğerlerine ödediğimin iki katını ödüyorum... Sıfır değerinde bir kitap... On tane, ancak satarız. Ve ben, keriz gibi evlenmeyi kabul ediyorum. Benim meslektaşlarım bir güzel düdükleyip sallarlardı bir tarafa... Halbuki ben, güzel restoranlara götürüyorum. Güzel şaraplar, şampanyalar içiriyorum. Astronomik rakamlar ödüyorum. Ama orospunun kızı kafama sandalye atıyor. Beni öldürmeye çalışıyor. O zavalı, çirkin... göğüsleri gevşemiş, götten bacak, kolları kıllı, tıpkı maymun gibi... O, zaten hapı yutmuş, lağım faresi gibi zevksiz, giyim kuşamdan anlamaya geçme-niyle birlikte olmalıydı. İkisi de birbiri için yaratılmış. Ben ise onun kız arkadaşına dönmek istiyorum.

(*Karanlık.*)

(*Biçilmekte olan tahta sesleri*)

Aradan günler, geceler geçmiştir. Florence ayakları yok olmuş masasının önünde Japon tarzı yerde oturmaktadır. Sürekli renk değiştiren çeşitli ışıklandırmaların altında daktilosunun başındadır. Takvim yaprakları makinesinden uçar. Işık sabitleşir.

FLORANCE (*Masanın altına bakar*) Kimse yok mu? Drago? Gritzka? (*Saçma cümleler kurar*) Tak! Kafasına ve tak! Gagasına!

Her şeye yeniden başlasam
Anam, anam, anam, anam.
Doğrudan giderim mezara
Anam, anam, anam, anam.
Irmak taşı, geçmişimi sildi.
Melek gibi yaşarken
Adam gibi öldü.
Kızım, kafayı yiyorsun
Silkelenmek zamanıdır...

(Karanlık)

Gündüz.

Florence yerde japonvari oturmaktadır. Meditasyon yapar gibidir. Elleri yüzünün üzerindedir. Sonra açık duran bir kitaba uzanır, metnin algılamaya çalıştığı bölümünü okur.

FLORANCE (*Çevirisini yaparak okur*) Aşk üreme içgüdü-sü ile yan yana giden insani bir değerdir. Hiç aşk beslemediğim bir tipte türümün devamlılığını sağlayamam. Oysa sevdiğim adam beni kendimle barışık kılan, bende köklerimi devam ettirme duygusu bırakan, bana kendisinden bir sevdiğim adam daha üretme arzusu verendir... (*Sesinin tonu değişir*) Kadın, Nobel'ini kapamamış... (*Kapı çalınır*) Tuh! Raymonde. Ne şans! (*Kapıyı açmak için çıkar*)

FLORENCE'ın SESİ Gritzka!

GRITZKA'nın SESİ Günaydın Florence!

(*Öpüşme sesleri. Florence, Gritzka ile içeri girer. Gritzka'nın üzerinde kürk mantó vardır. Keman kutusu her zamanki gibi elindedir*)

FLORANCE Biliyor musunuz, bütün kayıtlarınız var bende. Opera'daki konserinizi de dinlemeye geldim. Hari-kaydı.

GRITZKA Gelip bir merhaba deseydiniz.

FLORANCE Cesaret edemedim. Sonuçta, pek de fazla tanışmıyoruz.

GRITZKA O masanın altında, ayaklarınızın dibinde geçen kışın arısı benim için öyle değerli ki, bir bilseniz... Sık sık aklıma geliyor. Düşünüyorum da, hiçbir lüks otel, masanın altındaki anılarımı benden silemez.

FLORANCE Evet, o mutlu bir süreçti... Fakat, siz bu arada çok yol kat ettiniz. Ben ise, hâlâ burada yerimde sayıyorum. Aynı çeviri sorunları, aynı parasal endişeler...

GRITZKA Kiracınız yok mu?

FLORENCE Yok, sizden sonra hiç kimse olmadı. Yapamazdım.

GRITZKA Ayakta kalmayı nasıl becerebiliyorsunuz?

FLORANCE Beceremiyorum ki. Berbat. Bir sürü insana borcum var. Borçlarım korkunç boyutlara vardı. Oysa iki katı çalışıyorum.

GRITZKA Aynı yayıncı ile mi?

FLORANCE Ay! Yok! Olur mu hiç? Adını dahi duymak istemiyorum! Ama diğerleri de doğru dürüst ödemiyorlar. Taşınmam gerekecek.

GRITZKA Nereye taşınacaksınız?

FLORANCE Belki de bir büronun altına... Ne bileyim ben... Bir şey içmek ister misiniz? Biraz konyağım olacak...

GRITZKA *(Cebinden bir votka şişesi çıkarır)* Nevale hazır. Soğuk da, çünkü cebimde buzlarım var. *(Öbür cebinden de iki küçük kadeh çıkarır)* İşte kadehlerimiz. *(İki kadehi de doldurur)* Sağlığınıza, Florence.

FLORANCE Sizin de, Bay Gritzka. *(İçerler. Kısa bir sessizlikten sonra)* Ya Drago... Drago nasıl?

GRITZKA Annesi öldüğünde memlekete gitti, sonra geri dönmedi. Daha iyi oldu onun için. Buraya uyum sağlayamamıştı. Çok idealist, fazla yumuşak kalpli. Hem sonra, bir de aşk acısı çekiyordu.

FLORANCE Aah! Aşk acısı mı çekiyordu!

GRITZKA Evet, sevdiği kadın başka biriyle evlenmek zorundaydı. Ona sordum: "Drago, sevdiğin kadına onu sevdiğini söyledin mi?" dedim. Buna cesaret edemediğini itiraf etti. Çok çekingendir. Siz, hiç haber almadı-

nız mı ondan?

FLORANCE Her yıl, küçük bir Japon bahçesi yolluyor bana. O kadar. Hâlâ kundura yapıyor mu?

GRITZKA Hayır yapmıyor. Ama çiziyor. Moda ayakkabılar çiziyor.

(Kemanını kutusundan çıkarır)

FLORANCE Çizimi güzeldi.

(Gritzka keman çalar)

GRITZKA Ne tuhaf, burada çok kısa yaşamama rağmen, kendimi evimde gibi hissediyorum.

FLORANCE Sanatçılar için her yer evleridir.

GRITZKA Azıcık "Trom" bulunması kaydıyla. Yaşayabilmek için azıcık "Trom".

FLORANCE Ah, evet... "Trom". Sizce benim evimde şu "Trom"dan biraz var mı?

GRITZKA Hem de çok. Ama burası artık sizin eviniz değil, Florence. Ben bu evi satın aldım.

FLORANCE *(Şaşırır)* Evi mi? Hı! Anlıyorum... Sizin kiracınız olacağım.

GRITZKA Hayır, tam da öyle değil. Çünkü ben bu evi kendime almadım. Size ve ona aldım.

(Dragomir sessizce belirir, Florence'in önünde durur. Kollarını açar. Florence heyecanla üzerine atlar)

FLORANCE Drago!

SON